

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 10 (158), 27 maja 2015

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Historia, która trwa

Od Gedka, Dytmara i Jakuba do... Jacka Majchrowskiego

Uwolnić samorządy od polityki

Rozmowa z prezydentem Krakowa
Jackiem Majchrowskim

TAURON

Arena Kraków –

– nasz powód do dumy!

Honorowy Patronat Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej
Bronisława Komorowskiego

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa
zaprasza

05

11 • 07

Czech Republic
Finland
Norway
Sweden
Spain
Latvia
Ukraine
Russia
Armenia
Korea

ETNOKRAKÓW

Austria
Germany
Bulgaria
Croatia
Belarus
Hungary
Switzerland
Macedonia
Estonia
Poland

36.

EURORADIO FOLK FESTIVAL + ROZSTAJE
CROSSROADS FESTIVAL

17.

KRAKÓW 2015

ETNOKRAKOW.PL

Muzyczny maraton Sinfonietta

Wedługie czerwcowe wieczory Sinfonietta Cracovia zaprasza na prawdziwy muzyczny maraton (23–28 czerwca). Czekają na Państwa sześć koncertów, które odbędą się w ciągu zaledwie sześciu dni, z tak różnorodnym i wielobarwnym programem jak sama Sinfonietta.

Muzycy Sinfonietta wystąpią nie tylko w swoim podstawowym smyczkowym składzie, ale również partnerując Storioni Trio z Holandii, czy też łącząc swe siły z Orkiestrą Kameralną Leopoldinum.

Po emocjach koncertu inauguracyjnego oraz dwóch koncertach kameralnych muzyków Sinfonietta (Kwartet Dafo, Cordes Classiques) i Storioni Trio z Holandii proponujemy coś dla wysublimowanych gustów muzycznych – koncert z muzyką XX w. w Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK (26 czerwca). Ten wyjątkowy koncert otworzy jednocześnie nowy, współorganizowany z muzeum cykl „Muzyka bez poklasku”. Koncerty tematycznie współgrające z wystawami mają przybliżyć publiczności artystyczno-społeczne okoliczności narodzin awangardy w muzyce. W trakcie pierwszego z koncertów „Zerwanie z tradycją” Ernst Kovacic – wybitny specjalista w dziedzinie muzyki nowej – zadyryguje utworami Schönberga, Weberna i Berga i wprowadzi publiczność w tematykę koncertu. Cykl „Muzyka bez poklasku” ma wskazywać na inne niż piękno walory tzw. muzyki nowej. – Nie bójmy się nowych dźwięków! Muzyka nie zawsze musi być „ładna”, by coś wyrażać. By ten fakt podkreślić, będziemy kontemplować utwory jak dzieła sztuki wizualnej, nie „oceniając” ich oklaskami. To będzie chyba pierwszy w histo-

rii koncert bez aplauzu! – mówi dyrektor Sinfonietta Jurek Dybał.

Nie zabraknie i samego dyrektora Dybała, który 27 czerwca – w podwójnej roli dyrygenta i kontrabasisty solisty – poprowadzi koncert plenerowy z muzyką włoską. W programie znajdzie się muzyka dawnych mistrzów: Rossiniego, Paganiniego i Bottesiniego oraz rzadko wykonywany koncert na orkiestrę Nino Roty.

Na finał wydarzenia zapraszamy 28 czerwca do Filharmonii Krakowskiej na wieczór poświęcony muzyce czeskiej. Sinfonietta wystąpi pod batutą dyrektora. Wspólnie ze Storioni Trio z Holandii oraz Orkiestrą Kameralną Leopoldinum z Wrocławia wykona rzadko grywane dzieła Bohuslava Martinu – koncert na trio i orkiestrę, Festiwal zwieńczy zaś dzieło Krzysztofa Pendereckiego „Emanacje” na dwie orkiestry, które w symboliczny sposób zainaugurują Festiwal o tym samym tytule, organizowany przez Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego.

Sinfonietta to jeden z niewielu zespołów na świecie, którego muzycy z powodzeniem występują jako kameraliści i soliści, zarabiając publiczność entuzjazmem i otwartością na różne gatunki muzyki. Ale o tym mogą się Państwo przekonać sami, już od 23 czerwca włączając się w to wspólne muzyczne świętowanie. Współorganizatorzy Festiwalu to: Centrum Kultury, „Dworek Białoprądnicki”, MOCAK, Uniwersytet Jagielloński oraz Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Mecenasem wydarzenia jest Nowy Styl Group. Szczegółowy program i informacje można znaleźć na stronie: www.sinfonietta.pl.

Redakcja KRAKOWA.PL

KONKURS

W poprzednim numerze zadaliśmy następujące pytania: 1. Kiedy odbędą się II Ogólnopolskie Senioralia w Krakowie? 2. Które produkty regionalne z Krakowa zostały wpisane przez Komisję Europejską do Rejestru Chronionych Nazw Pochodzenia i Chronionych Oznaczeń Geograficznych? Prawidłowe odpowiedzi to: 1. II Ogólnopolskie Senioralia w Krakowie odbędą się w dniach 5–7 czerwca. 2. Komisja Europejska wpisała do Rejestru Chronionych Nazw Pochodzenia i Chronionych Oznaczeń Geograficznych chleb prądnicki i obwarzanka krakowskiego. Zwycięzcy nasze-

go konkursu to: Irena Bochenek, Maria Fiszler i Filip Sitek. A oto pytania konkursowe: 1. Kto był przewodniczącym Rady Miasta Krakowa I kadencji? 2. Jakim wydarzeniem poświęcony tegoroczny Dzień Otwarty Magistratu? Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 1 czerwca 2015 r. Prosimy także o dołączenie oświadczenia: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie przez UMK moich danych osobowych na potrzeby konkursu”. Na zwycięzców czekają nagrody!

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Biuro Prasowe, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3–4
 Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3–4, pok. 154, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl
 Redaktor naczelny: Beata Klejbuk-Goździalska
 Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Koziół, Katarzyna Krasoń, Łukasz Mordarski, Kinga Sadowska, Beata Sabatowicz, Magdalena Bartlewicz, Joanna Dubiel, Szymon Gatlik, Błażej Siekierka, Katarzyna Maleta-Madejska
 Zdjęcia: Wiesław Majka, Paweł Krawczyk. Okładka: fot. Paweł Krawczyk / UMK
 Projekt graficzny: PRETEKST. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio
 Druk: Arkuszowa Drukarnia Offsetowa Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3–4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich.
 KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wystouchów 22a, ul. Wystouchów 27, ul. Kamińskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomasza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kałwaryjska 42, ul. Książna (Biedronka), ul. Stoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuszki 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasickiego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 10 czerwca.

W numerze:

25 LAT SAMORZĄDU

4. Historia, która trwa

Od Gedka, Dytmara i Jakuba do...
Jacka Majchrowskiego

6. Dzień Otwarty Magistratu

Święto samorządności

7. Uwolnić samorządy od polityki

Rozmowa z prezydentem Jackiem Majchrowskim

MIASTO

8. TAURON Arena Kraków – nasz powód do dumy!

Największa, nowoczesna, niepowtarzalna...

10. Szersza strefa parkowania

Zmiany od 1 czerwca

10. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

11. Dzień Rodzicielstwa Zastępczego

Przyjęli do domów i serc

12. Oddaj zielone

O nowej akcji MPO

13. Kraków jak malowany!

Pogromcy Bazgrołów w akcji

14. Mała wielka przyjaźń

Solura – nasz szwajcarski przyjaciel

KULTURA

15. 200 muzyków, 50 koncertów

Festiwal EtnoKraków w lipcu!

15. Ile Polski w szkockiej... mgle

Zaproszenie na wystawę w Muzeum AK

EDUKACJA

16. Zawód po europejsku

O kształceniu zawodowym w Polsce

DLA SENIORÓW

17. Bransoletki ratujące życie

Pomysł wart uwagi

RADA MIASTA KRAKOWA

18. Karta korzystna dla wszystkich

Przywileje płynące z płacenia podatków w Krakowie

19. Okiem Przewodniczącego

Samorządowa dźwignia rozwoju Krakowa

20. 25 lat odrodzonego samorządu

Obchody rocznicy powstania samorządu

20. Grzebowisko potrzebne

O uchwale w sprawie cmentarza dla zwierząt

21. Promujmy aktywność

Rozmowa z Małgorzatą Jantos

22. Głos Dzielnic

23. Dialog międzymiastowy

Felieton Anny Szybist

HISTORIA

24. Zbrodnia przy ulicy Szlak

Co się stało w kamienicy pod numerem 27?

25. Kalendarium krakowskie

26. Ogłoszenia

Historia, która trwa

Historia krakowskiej samorządności nie ogranicza się do ostatniego ćwierćwiecza, bo sięga znacznie dalej, aż do czasów Bolesława Wstydliwego i lokacji Krakowa w 1257 r. Ale na to, jak dziś wygląda nasza wolność obywatelska, wpływ miały wydarzenia sprzed 25 lat, czyli pierwsze w pełni wolne wybory samorządowe, które odbyły się 27 maja 1990 r.

Beata Klejbuk-Goździalska

Rok 2015 został ogłoszony Rokiem Samorządności i objęty specjalnym patronatem Prezydenta RP. 25 lat temu, 8 marca 1990 r., Sejm uchwalił Ustawę o samorządzie terytorialnym, dzięki której niespełna trzy miesiące później odbyły się wybory torującą drogą odradzającej się samorządności.

Dziś przywykliśmy już do tego, że to od naszych głosów zależy wybór prezydenta państwa czy miasta, posłów i senatorów, którym dajemy mandat do rządzenia krajem. Jednak historia naszej demokracji, gdy sami możemy decydować o sprawach, które nas dotyczą, rozpoczęła się wcale nie tak dawno, bo zaledwie 25 lat temu...

Krok pierwszy – lokacja

Oczywiście załączków krakowskiej samorządności należy szukać znacznie wcześniej, bo już w XIII w., kiedy to podpisano akt lokacji miasta na prawie magdeburskim. Dzięki niemu Kraków zyskał charakter gminy miejskiej, która stała się wspólnotą o samodzielnych uprawnieniach administracyjnych i sądowniczych, przyznanych jej przez panującego. Lokacja oznaczała nie tylko wyznaczanie układu przestrzennego, wytyczanie placów i ulic, ale dała też początek sformalizowanemu samorządowi, określiła prawa i obowiązki miasta, zasady handlu i rzemiosła. Kraków zyskał zarządców miasta – dziedzicznych wójtów, do których zadań należały m.in. prace miernicze, sprowadzenie osadników do miasta, organizacja sądu ławniczego, a także wybór rajców do rady miejskiej. Najważniejszym obiektem w mieście był ratusz, w którym obradowała rada miasta, sądy ławnicze i wójtowskie, tu urzędował także burmistrz, pisarz miejski oraz hutman ratuszowy, przełożony straży odpowiedzialnej za bezpieczeństwo w mieście. Choć z budynku ratusza zachowała się jedynie wieża, wciąż świadczy o potęgze i prestiżu Krakowa. Dzięki lokacji Kraków zaczął intensywniej rozwijać się gospodarczo i wzrosło jego znaczenie polityczne.

Prawo wyboru tylko dla mężczyzn

Mówiąc o rozwoju samorządności lokalnej, nie sposób nie wspomnieć o przełomowej dla Krakowa drugiej połowie XIX w., kiedy Kraków otrzymał statut

miejski (1866 r.) sankcjonujący istnienie władz lokalnych. Krakowianie mogli wybierać swoich 60 przedstawicieli na sześcioletnią kadencję (po trzech latach połowa rady ustępowała), a ci z kolei nominowali prezydenta, którego musiał zatwierdzić cesarz. Kadencja prezydenta trwała także sześć lat. Choć zasady te mocno już przypominają współczesne, trzeba zaznaczyć, że inaczej pojmowano wówczas prawo wyborcze. Prawo głosu mieli jedynie mężczyźni powyżej 30. roku życia, o odpowiednim majątku i wykształceniu... Takie kryteria spełniał zaledwie co czwarty krakowianin. Mimo tych ograniczeń od 1866 r. w historii Krakowa pojawiają się nazwiska ponadprzeciętnych osobistości lokalnej polityki, które pełniły funkcję władarzy miasta. Pierwszy z nich, Józef Dietl, wybrany w tajnym głosowaniu 13 września 1866 r. 51 głosami na 56 możliwych, był prezydentem przez osiem lat. Jak skomentował wówczas wybór nieoceniiony „Czas”: „Rozum połączony z wiedzą i miłością dobra publicznego w osobie Dietla zapewni miastu sprawiedliwe rządy”. Dietl swoją prezydenturę rozpoczął od oceny stanu gospodarki miasta i opracowania planu działania z uwzględnieniem najpilniejszych potrzeb miasta. Zapoczątkował dynamiczny rozwój Krakowa, zwiększył dochody miasta i do dziś jest oceniany jako jeden z jego najlepszych włodarzy. Kolejni prezydenci: Mikołaj Zyblikiewicz, Ferdynand Weigel, Feliks Szlachetowski, Józef Friedlein kontynuowali dzieło Dietla, a najdobitniej przysłużył się rozwojowi miasta Juliusz Leo – prezydent rekordzista, który sprawował swój urząd przez 14 lat. Twórca planu tzw. Wielkiego Krakowa, doprowadził m.in. do przyłączenia 14 nowych dzielnic, w tym Podgórze, i wykupienia Wawelu od Austriaków.

Samorząd ograniczony

Po Juliuszu Leo, do czasów II wojny światowej, stanowisko prezydenta Krakowa piastowali m.in.: Jan Kanty Federowicz, Zdzisław Wawrausch, Witold Ostrowski, Józef Sare, Karol Rolle, Władysław Belina-Prażmowski, Mieczysław Kaplicki, Bolesław Czuchajowski oraz Stanisław Klimecki (3–20 września 1939 r.). W tym okresie, w wolnej już Polsce, trwały spory i dyskusje dotyczące zagadnienia samorządu terytorialnego i jego kompetencji. Choć Konstytucja Marcowa z 1921 r. roku nadawała szerokie uprawnienia samorządowi, nigdy nie uregulowały

Rok 2015 został ogłoszony Rokiem Samorządności. 25 lat temu Sejm uchwalił Ustawę o samorządzie terytorialnym, dzięki której odbyły się wybory torujące drogą odradzającej się samorządności.

tego ustawy zwykle. Do ujednoczenia struktury samorządu terytorialnego w Polsce doszło dopiero w wyniku tzw. ustawy scaleniowej, która niestety ograniczyła jego kompetencje.

Po zakończeniu II wojny światowej samorządy nie zostały reaktywowane, a ustawa z 1950 r. zlikwidowała je. Trzeba było czekać 45 lat na uchwalenie przez Sejm Ustawy o samorządzie terytorialnym, by wrócić na drogę demokracji i wolności obywatelskich.

25 lat wolności

Pierwsze po wojnie demokratyczne wybory samorządowe odbyły się 27 maja 1990 r. W Krakowie triumfował Komitet Obywatelski Miasta Krakowa, który zdobył 73 mandaty (na 75). Dwie osoby weszły na listy KPN. Wybory prezydenta miasta nie były już takie proste, gdyż szybko po wyborach wśród wygranych utworzyły się frakcje, które nie potrafiły dojść

do porozumienia. Prezydentem „kompromisu” został prof. Jacek Woźniakowski, choć jego prezydentura trwała zaledwie kilka miesięcy. Następcą został Krzysztof Bachmiński, który zarządzał Krakowem zaledwie półtora roku. Po Bachmińskim urząd objął Józef Lassota, którego rada miasta wybrała na prezydenta także w drugiej kadencji (1994–1998). Andrzej Gołaś, prezydent w latach 1998–2002, był ostatnim wybieranym na ten urząd przez radę. Zmiana nastąpiła w 2002 r. wraz z wejściem w życie nowych przepisów, dzięki którym i dziś możemy wybierać prezydenta w wyborach bezpośrednich. W 2002 r. krakowianie postawili na prof. Jacka Majchrowskiego, który pokonał m.in. Jana Marię Rokitę, Zbigniewa Ziobrę, a w II turze także Józefa Lassotę. Od wyborów w 2002 r. Jacek Majchrowski został wybrany na urząd prezydenta Krakowa jeszcze trzykrotnie.

W 2002 r. zmieniła się też liczba miejskich rajców. Od 1990 r. było ich 75, natomiast po zmianie pozostało ich 43. Pierwszym przewodniczącym Rady Miasta Krakowa I kadencji został Kazimierz Barczyk. W obecnej Radzie Miasta Krakowa (VII kadencja) nie ma nikogo ze składu pierwszej rady miejskiej wybranej w wolnych wyborach samorządowych w 1990 r.

***

Obchody 25-lecia samorządności to dobry moment do dyskusji o przyszłości samorządu w Polsce. Bez wątplenia reforma samorządowa uchodzi za jedną z najbardziej udanych przemian minionego ćwierćwiecza, ale rola samorządów zmienia się w całej Europie i zmiany potrzebne są także u nas. I do tego tematu, a także do samych obchodów jubileuszu, powrócimy jeszcze na łamach KRAKOWA.PL.

Dzień Otwarty Magistratu

Tegoroczny Dzień Otwarty Magistratu poświęcony będzie dwom doniosłym wydarzeniom – 25-leciu odrodzenia samorządu terytorialnego oraz 100-leciu połączenia Podgórze z Krakowem.

Beata Klejbuk-Goździalska

Krakowianie przywykli już, że na początku czerwca krakowski magistrat na pl. Wszystkich Świętych 3–4 otwiera swoje podwoje i zaprasza wszystkich, którzy chcą zobaczyć najpiękniejszą w Polsce Salę Obrad Rady Miasta Krakowa czy gabinety prezydenta i przewodniczącego rady. Tegoroczna, piętnasta edycja Dnia Otwartego Magistratu odbędzie się 7 czerwca (niedziela). Inauguracja połączona z prezentacją oryginalnych materiałów archiwalnych dotyczących miasta Podgórze, jego powstania i połączenia z Krakowem, rozpocznie się o godz. 10.00.

Z okazji przypadającej w tym roku 25. rocznicy odrodzenia samorządu terytorialnego nie zabraknie akcentów związanych z tym wydarzeniem. Zapraszamy do udziału w grze poszukiwawczo-odkrywczej „Magistrackie Tajemnice” – chętni do gry (2–5-osobowe patrole rodzinne lub towarzyskie) zbierają się pod sceną, gdzie otrzymają pakiety startowe zezwalające na wejście do budynku magistratu i plan z zaznaczonymi miejscami gry. Zabawa będzie

realizowana w dwóch turach: o godz. 10.30 i 14.30. Przewidziany czas jej trwania to półtoraj godziny.

Historycznym wydarzeniom ostatnich 25 lat poświęcony będzie też „Spacer po dziejach krakowskiego samorządu, czyli od trzech zasadźców do prezydenta Jacka Majchrowskiego”, a więc zwiedzanie magistratu z przewodnikiem. Każdy, kto chce zajrzeć w zakamarki Pałacu Wielopolskich, powinien pojawić się przy recepcji w holu głównym budynku o godz. 11.00 lub 13.00 – przewidziano dwie tury zwiedzania.

W tym roku świętujemy także 100. rocznicę połączenia Podgórze z Krakowem, i również to wydarzenie zostanie upamiętnione podczas Dnia Otwartego Magistratu. Dzięki Archiwum Narodowemu w Krakowie będzie okazja do obejrzenia oryginalnych materiałów archiwalnych, m.in. uchwał ws. połączenia miast z 1913 r., dokumentu z 1785 r., w którym Józef II, cesarz rzymski podnosi Podgórze

do rangi miasta, czy też dowód nadania Podgórze nowego herbu – z 1808 r. 7 czerwca w holu kamiennym będzie można także zwiedzić autorską wystawę Barbary Radziszewskiej „Dokąd prowadzi kładka Bernatka”, a na pl. Wszystkich Świętych, wzdłuż Pawilonu Wyspiańskiego, wystawę plenerową „Miasto nowoczesne. Z dziejów Wolnego Królewskiego miasta Podgórze 1784–1915”. Z kolei w foyer Sali Obrad RMK odbędzie się pokonkursowa wystawa plastyczna „Podgórze zawsze na górze”.

Nie zabraknie tego dnia tradycyjnych już punktów programu – w Sali Obrad RMK swój finał znajdzie projekt edukacyjny „Uczeń – obywatel” i odbędzie się uroczysta sesja Młodzieżowej Rady Krakowa połączona z wręczeniem

nagród laureatom konkursów o samorządzie krakowskim. W salach Lea, Kupieckiej i Portretowej prezentować się będą krakowskie dzielnice, a w sali Dietla będzie można zapoznać się z działalnością Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA oraz Wydziału Gospodarki Komunalnej, EDF Polska oraz Po-

litechniki Krakowskiej. Na dziedzińcu najmłodszy będą mogli wziąć udział w plenerze plastycznym „Magistracki portret”, a dorośli sprawdzą, w jakim stopniu spełniają się obywatelami idealnymi według kryteriów z różnych czasów historycznych.

Przez cały dzień czas umilać będą tańcem i śpiewem zespoły z krakowskich domów kultury, które zaprezentują się na scenie przed magistratem.

Do
krakowskiego
magistratu
zapraszamy
w niedzielę
7 czerwca.

Uwolnić samorządy od polityki

O wydarzeniach sprzed 25 lat, polityce, samorządności i historii z **Jackiem Majchrowskim**, Prezydentem Miasta Krakowa, rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

Co Pan pamięta z 1990 r. – czasu pierwszych wyborów i kształtowania się samorządności?

Jacek Majchrowski: To były lata, kiedy pełniłem funkcję dziekana Wydziału Prawa i Administracji UJ. Próbowałem też swoich sił w polityce, startując – nieudanie zresztą – w wyborach parlamentarnych w 1989 r. Trochę z boku przyglądałem się procesowi tworzenia odrodzonego samorządu. Pamiętam jednak zarówno entuzjazm, jak i bardzo poważne podejście polityków do tworzenia prawa. Początek lat 90. to był czas, kiedy poznałem Jana Pamułę, wtedy przewodniczącego klubu parlamentarnego KLD. Zwrócił się do mnie z prośbą, by wydział prawa UJ był zapleczem eksperckim dla parlamentarzystów. Z tego, co wiem, nie zdarzyło się to już nigdy później, by politycy chcieli korzystać z wiedzy naukowców.

Prof. Zygmunt Kolenda, wspominając ten okres, mówił, że zaraz po ogłoszeniu wyników wyborów rada miasta została upolityczniona – oczywiście ze szkodą dla idei samorządności. Czy Pan też tak zapamiętał te wydarzenia?

JM: Tak. To doskonale widać na przykładzie decyzji podejmowanych wtedy przez radę. Dominowały zmiany nazw ulic, czyli sprawy polityczne i ideologiczne. Dziś nie uważalibyśmy ich za kluczowe dla miasta. Niestety, przez 25 lat tej choroby samorządu nie udało się uleczyć. Wiadać to mocno po wielkim zaangażowaniu partii w kampanię samorządową przed każdymi wyborami, która jest często traktowana jako rozgrzewka przed wyborami parlamentarnymi.

Z jednej strony podkreśla Pan konieczność odpolitycznienia samorządów, ale z drugiej wciąż wypomina się Panu lewicową przeszłość...

JM: Poglądy nie są przeszkodą w byciu samorządowcem, a ja nigdy nie ukrywałem, że mam lewicowe poglądy. Przeszkodą jest natomiast legitymacja partyjna, bo to oznacza działalność w dużej mierze na rzecz interesów swojej partii, co nie zawsze oznacza na rzecz interesów

foto: Paweł Krawczyk / UMK

mieszkańców, których się w samorządzie reprezentuje. Dlatego zawiesiłem swoje członkostwo w SLD, gdy zostałem prezydentem, a obecnie już nie jestem członkiem żadnej partii.

Ćwierć wieku to naprawdę sporo. Jak bardzo zmienił się w tym czasie Kraków?

JM: Słowo „bardzo” jest za słabe, odpowiedniejsze jest „niewiarygodnie”. Nigdy wcześniej w historii miasto nie miało tak olbrzymich możliwości inwestycyjnych. Z jednej strony to zasługa samorządu i podejmowanych na miejscu decyzji. Z drugiej – nie ukrywajmy – wejścia Polski do Unii Europejskiej i dostępu do środków unijnych.

Dlaczego samorządy są tak ważne dla stabilności i rozwoju kraju?

JM: Dlatego że samorządy są największym inwestorem w Polsce. Budują i remontują drogi, zbroją tereny pod inwestycje, budują szkoły, przedszkola, oczyszczalnie ścieków, kanalizację, stadiony, boiska, ścieżki rowerowe, itd., itd. Przez te wszystkie lata udowodniły, że potrafią to robić odpowiedzialnie. Im słabsze samorządy, tym bardziej spowolniony rozwój kraju. Mówimy o tym głośno, szczególnie przy dyskusjach o zadłużeniu samorządów. Powtórzę to

jeszcze raz – długi samorządów nie są złe, bo nie są przejadane, tylko inwestowane, w przeciwieństwie do długów państwa. I druga zasada – tyle samorządności, ile własnych pieniędzy. Jeżeli 2/3 naszego budżetu to dotacje i subwencje państwa na określone zadania, to znaczy, że samorządem jesteśmy tylko w 1/3. Stąd też coraz głośniejsze samorządowcy mówią o potrzebie zmiany zasad finansowania samorządów i przekazaniu im większych udziałów w dochodach państwa.

Czy rola samorządu – przez tych 25 lat – zmieniła się?

JM: Wszystko – także samorząd – musi się zmieniać, ponieważ zmieniają się oczekiwania mieszkańców w stosunku do samorządu. Proszę zauważyć, że rada miasta i prezydent już nie wystarczają – w ostatnich latach obserwujemy bardzo duże zaangażowanie mieszkańców w działalność lokalnych stowarzyszeń pracujących na rzecz dzielnicy czy osiedla, poparcie dla budżetu obywatelskiego itd. Może wynika to właśnie z tego, o czym już mówiliśmy – z upolitycznienia samorządów. Mieszkańcom zależy też na coraz większym wpływie na to, jak zmienia się ich miejsce zamieszkania.

Co Pan by zmienił, gdyby mógł, w Ustawie o samorządzie gminnym?

JM: Ta ustawa pozostaje ciągle niedokończona. Zaczęła funkcjonować 25 lat temu z prezydentem wybieranym przez radę miasta. Po zmianie w 2002 r. prezydenta wybieramy w wyborach bezpośrednich. Zabrakło kolejnego kroku – uporządkowania kompetencji między prezydentem a radą. Kiedyś prezydent był całkowicie podporządkowany radzie. Dziś ma bardzo silny mandat od wyborców, którzy powierzając mu urząd, oczekują realizacji obietnic wyborczych. Znamy jednak przypadki, kiedy to prezydent ma całą radę miasta przeciwko sobie i nie może przeprowadzić żadnego swojego pomysłu. Dlatego uważam, że ustawa powinna przede wszystkim przyznać radzie miasta uprawnień kontrolne działań prezydenta. Nie mam jednak żadnych wątpliwości, że nie ma i nie będzie woli politycznej, by reformę samorządów dokończyć. Politycy są przekonani o tym, że silne samorządy nie są w ich interesie.

Jest pan pierwszym prezydentem wybranym w wyborach powszechnych. Długością urzędowania niemal dorównuje Pan prezydentowi Juliuszowi Leo... Czy czuje się Pan częścią historii?

JM: Pracuję dla Krakowa ponad 12 lat, staram się podejmować słuszne decyzje, choć są czasem trudne, czasem niepopularne. Czy jestem częścią historii? Tylko przyszłość może to pokazać.

TAURON Arena Kraków – nasz powód do dumy!

Największa, nowoczesna, niepowtarzalna – te słowa idealnie pasują do TAURON Areny Kraków. W tym miesiącu mija rok od otwarcia obiektu, pora więc na pierwsze podsumowania. Pewne jest jedno – TAURON Arena Kraków udowodniła, jak bardzo była potrzebna i jak nieograniczone są możliwości organizowania w niej imprez.

Katarzyna Fiedorowicz-Razmus

Koncerty największych światowych gwiazd, festiwale i wielkie artystyczne widowiska, międzynarodowe zawody sportowe i turnieje, walki bokserskie i pokazy mistrzów motorowych akrobacji, do tego konferencje i kongresy – w ciągu minionych dwunastu miesięcy w TAURON Arenie Kraków odbyło się ponad 30 wydarzeń, które przyciągnęły ponad 560 tys. osób.

Artyści – hokeiści – mieszkańcy

O tym, jak wielofunkcyjna jest TAURON Arena Kraków i jak szybko da się ją dostosować do potrzeb organizatorów imprez, można było przekonać się m.in. w kwietniu i maju tego roku. 17 kwietnia w TAURON Arenie Kraków odbył się koncert Robbiego Williamsa – było to wydarzenie wyjątkowe nie tylko dlatego, że fani artyści wypełnili obiekt do ostatniego miejsca, ale tak-

że dlatego że koncert odbył się na lodzie! Lodowa tafla przygotowana na rozpoczynające się dwa dni później Mistrzostwa Świata w hokeju na lodzie Dywizji 1A (z udziałem reprezentacji Polski) została przykryta specjalną podłogą, na której ustawiono scenę i po której mogli chodzić uczestnicy koncertu.

Gdy hokeiści wyjechali z Krakowa, na lodzie pojawili się... piłkarze ręczni! Podczas długiego majowego weekendu w TAURON Arenie Kraków odbył się Międzynarodowy Turniej w Piłce Ręcznej Mężczyzn (Lód oczywiście przykryto specjalną podłogą). To oczywiście nie koniec – w związku z pierwszymi urodzinami TAURON Areny Kraków mistrzowskie lodowisko udostępniono mieszkańcom Krakowa, którzy mogli z niego korzystać przez ponad dwa wiosenne tygodnie.

Sportowe emocje

Koszykówka, piłka siatkowa, piłka ręczna, sporty walki, sporty ekstremalne, tenis ziemny i te-

nis stołowy, boks, curling, gimnastyka akrobacyjna i artystyczna, halowa piłka nożna, hokej, lekkoatletyka, zawody hipiczne i sportowe zawody taneczne – w TAURON Arenie Kraków można rozgrywać zawody rangi mistrzostw świata w co najmniej kilkunastu dyscyplinach sportowych. W ciągu minionego roku krakowianie i goście odwiedzający nasze miasto wielokrotnie mogli się przekonać o prawdziwości tych słów.

W 2014 r. w TAURON Arenie Kraków rozgrywano m.in. mecze grupy D FIVB Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn Polska 2014, odbyły się tu również: XII Memoriał Huberta Jerzego Wagnera w Piłce Siatkowej Mężczyzn, spotkanie Polska–Brazylia w ramach siatkarskiej Ligi Światowej, koszykarski Marcin Gortat Camp 2014, mecz Euroligi Kobiet (Wisła Can-Pack Kraków – Galatasaray Odeabank Stambuł), a także hokejowy Finał Pucharu Polski. TAURON Arena Kraków gościła również zawodników Mistrzostw Europy Muaythai, uczestników gali KSW oraz gali bokserskiej (z walką wieczoru: Tomasz Adamek kontra Artur Szpilka).

Początek 2015 r. upłynął pod znakiem tenisa i występów Agnieszki Radwańskiej i Marii Szarapowej podczas I rundy Grupy Światowej Fed Cup. Kolejne sportowe wydarzenia to m.in. Mistrzostwa Świata we Freestyle Motocrossie – Diverse NIGHT of the JUMPs oraz pierwsza w historii gala UFC Fight Night w Polsce. Już teraz TAURON Arena Kraków przygotowuje się do kolejnych wydarzeń sportowych, w tym m.in. do Mistrzostw Europy w Piłce Ręcznej Mężczyzn, które odbędą się w styczniu 2016 r.

foto: archiwum ARMI

TAURON Arena Kraków to największy w Polsce i jeden z najnowocześniejszych na świecie halowy obiekt widowiskowo-sportowy

TAURON Arena Kraków – co warto wiedzieć?

- TAURON Arena Kraków to największy w Polsce i jeden z najnowocześniejszych na świecie obiekt widowiskowo-sportowy. Jest położony zaledwie cztery kilometry od Rynku Głównego, na terenie Dzielnicy XIV Czyżyny, w malowniczym otoczeniu parku Lotników Polskich.
- Obiekt został oddany do użytku pod koniec maja 2014 r. Pierwszym wydarzeniem, jakie zostało tutaj zorganizowane, był „Pixar in concert”.
- Od lutego 2015 r. sponsorem tytularnym obiektu jest spółka TAURON Polska Energia SA, a oficjalna nazwa obiektu to: TAURON Arena Kraków.
- TAURON Arena Kraków to kompleks, który składa się z dwóch hal – dużej i mniejszej, tzw. treningowej.
- Główna hala to przede wszystkim ogromna arena (zajmuje ponad 4,5 tys. m kw. powierzchni; cały obiekt to ponad 61 tys. m kw. powierzchni). Arena ma trzy poziomy widowni oraz miejsca siedzące lub stojące na płycie (samych miejsc siedzących na trybunach jest 15 tys.). Cały obiekt może pomieścić ok. 21 tys. osób.
- W Strefie Biznes na gości czeka ponad 500 miejsc w wydzielonych sektorach i komfortowych łóżkach.
- Mała Hala to ponad 1,7 tys. m kw. powierzchni i ponad 300 miejsc.
- Na elewacji TAURON Areny Kraków zamontowano niespotykany gdziekolwiek indziej ekran LED o długości ponad pół kilometra.
- Do dyspozycji gości jest parking z 1370 miejscami (w części naziemnej i podziemnej).
- Cały obiekt i jego otoczenie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (w szczególności z dysfunkcjami ruchu, wzroku i słuchu).
- W TAURON Arenie Kraków są 52 specjalne miejsca dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich

Koncert goni koncert

TAURON Arena Kraków to oczywiście nie tylko wydarzenia sportowe, ale także doskonałe miejsce do organizacji koncertów, wystaw, kongresów i targów. Może być również planem produkcji telewizyjnych, reklamowych oraz wielkich spektakli z udziałem tysięcy widzów. Organizatorzy wydarzeń mogą dowolnie konfigurować widownię, do swojej dyspozycji mają wygodne zaplecze, rozbudowane systemy multimedialne i sceniczne. Obiekt ma także doskonałe warunki akustyczne, co doceniają zarówno gwiazdy światowego formatu, jak i ich fani.

W 2014 r. TAURON Arena Kraków gościła takich artystów jak Bryan Adams, Elton John, Michael Buble, Slash i zespół Budka Suflera. Najmłodszy mogli oglądać widowisko Disney on Ice, dla nich zagrała także Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, która wykonała muzykę z najsłynniejszych bajek studia Disney Pixar. Z kolei dorośli mogli obejrzeć m.in. „Gladiatora” z muzyką na żywo podczas Festiwalu Muzyki Filmowej.

Pierwsze miesiące 2015 r. przyniosły kolejne spektakularne wydarzenia: koncerty Ennia Morricone, Katy Perry, zespołu Queen z Adamem Lambertem oraz Robbiego Williamsa. W tym roku przed fanami jeszcze koncerty takich artystów jak m.in.: André Rieu (28 maja), Faith No More (8 czerwca), Mark Knopfler (13 lipca), Eros Ramazzotti (29 września) i Foo Fighters (9 listopada). Czekają nas także kolejne odsłony Festi-

walu Muzyki Filmowej (30–31 maja), Cirque du Soleil z przedstawieniem Qiudam (12–14 czerwca) oraz muzyczne show: „Violetta Live” (25 i 26 sierpnia), „The Godfather Live” (11 października) i pokaz musicalu „Metro” (17 października).

Bezpieczeństwo to podstawa

TAURON Arena Kraków to obiekt, który wyposażono w najnowocześniejsze systemy bezpieczeństwa. Spełnia wszystkie wymagania obowiązujących przepisów – w tym przepisów dotyczących organizowania imprez masowych oraz zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Według Instytutu Techniki Budowlanej (jednostki notyfikowanej, której badania są honorowane w krajach Unii Europejskiej) zastosowane w TAURON Arenie Kraków systemy bezpieczeństwa pożarowego wybiegają poza stosowane dotąd rozwiązania i mogą być prezentowane na arenie międzynarodowej i powielane jako dobry przykład globalnego spojrzenia na obiekt – nie jako na sumę poszczególnych składowych, ale jako jeden spójny organizm, którego działanie zapewnia poczucie bezpieczeństwa.

***

Dodatkowe informacje o TAURON Arenie Kraków i wydarzeniach, które są w niej organizowane, można znaleźć na stronie: www.krakowarena.pl oraz na profilu na Facebooku: www.facebook.com/TAURONArena-Krakow.

www
muzyka
klasyczna
w krakowie
pl

Szersza strefa parkowania

To ważna informacja dla mieszkańców Dębnik oraz północnych rejonów dzielnic Krowodrza i Grzegórzki. Od 1 czerwca te fragmenty miasta wejdą w skład strefy płatnego parkowania.

Jan Machowski

Jeszcze tylko kilka dni dzieli nas od 1 czerwca. Od tego dnia strefa płatnego parkowania obejmie obszar Dębnik pomiędzy bulwarami wiślanymi a ulicami Monte Cassino i Nowaczyńskiego. Korektę strefy wprowadzono też na obszarze dzielnicy II i V. W przypadku Grzegórzek granica przebiegać będzie wzdłuż ul. Rakowickiej do linii kolejowej, dalej do ul. Mogińskiej, następnie rzeką Białuchą do ul. Norwida (z wyłączeniem tejże ulicy), do ul. Grochowskiej (z wyłączeniem tejże ulicy), do al. Beliny-Prażmowskiego, wzdłuż al. Beliny-Prażmowskiego (z wyłączeniem tej ulicy), do ul. Olszańskiej, wzdłuż ul. Olszańskiej (z wyłączeniem tejże ulicy)

do ul. Rakowickiej. Z kolei na Krowodrzy – strefa została poszerzona wzdłuż ul. Wrocławskiej (z jej wyłączeniem) do ul. Raclawickiej, ulicą Raclawicką do linii kolejowej, wzdłuż linii kolejowej do ul. Prądnickiej, wzdłuż ul. Prądnickiej (z jej wyłączeniem) do ul. Wrocławskiej.

– Mieszkańcy powinni jak najszybciej zaopatrzyć się w abonament. Najdogodniejsza forma to zakup w sklepie internetowym prowadzonym przez naszą spółkę. Trzeba jednak pamiętać, żeby formalności załatwić przynajmniej na cztery dni przed datą obowiązywania abonamentu – mówi Piotr Kącki, prezes spółki Miejska Infrastruktura. Warto wiedzieć, że platforma służąca do zakupu abonamentów ma szereg przydatnych funkcji. Jedną z nich jest podpo-

wiadanie ulic. To rozwiązanie pozwala w bardzo prosty sposób sprawdzić, w jakiej strefie powinniśmy wykupić abonament.

Oczywiście abonament możemy też nabyć w Biurze Strefy Płatnego Parkowania. Pamiętajmy, że od końca marca br. ma ono nową siedzibę, która mieści się na miejskim stadionie Wisły Kraków (wejście od strony parku Jordana).

Starając się stale podnosić standard i jakość świadczonych usług, wraz z uruchomieniem sprzedaży abonamentów dla nowych mieszkańców strefy spółka Miejska Infrastruktura wprowadziła nowe wzory kart abonamentowych. Cechuje je spójna, atrakcyjna i przejrzysta forma graficzna, wyróżnia duży hologram zawierający indywidualnie zaprojektowany dla każdego rodzaju abonamentu charakterystyczny piktogram. Karty wyposażone zostały także w nowe, lepsze zabezpieczenia.

Nowe wzory dostępne są już w sklepie internetowym, natomiast w wydaniu tradycyjnym sukcesywnie zastępować będą dotychczas stosowane (wraz z wyczerpywaniem się posiadanych zapasów). Dotychczas wydane abonamenty zachowują ważność (do daty końcowej umieszczonej na druku), bez konieczności ich wymiany na nowe. Z nowymi wzorami kart można zapoznać się na stronie internetowej Spółki znajdującej się pod adresem mi.krakow.pl.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

5 maja

• Panel „Przyszłość polskiej samorządności” – debata prezydentów największych polskich miast w ramach Europejskiego Kongresu Samorządów, Centrum Kongresowe ICE

8 maja

• Juwenalia Krakowskie – przekazanie kluczy do bram miasta studentom, Rynek Główny

9 maja

• Zamknięcie festiwalu PKO Off Camera, Kino Kijów, Centrum

zdjęcie: Wiesław Najlar / UMJK

11 maja

• Konferencja INSPIRE, Małopolski Ogród Sztuki

• Jubileusz 65-lecia Kliniki Hematologii CM UJ, Teatr im. J. Słowackiego
• Spotkanie z rektorami uczelni chorwackich oraz uroczystość wręczenia Orderu Chorwackiej Jutrzenki krakowskiemu historykowi prof. Antoniemu Cetnarowiczowi z UJ, sala Lea

12 maja

• Uroczystość wręczenia Złotej, Zielonej i Honorowej Gruszki, Klub „Pod Gruszką”

13 maja

• Czytanie bajek dzieciom w ramach Festiwalu Literatury dla Dzieci, Pawilon Wyspiańskiego

14 maja

• Wizyta Anny Azari, Ambasador Izraela w Polsce
• Wręczenie Medalu „Za Mądrość Obywatelską” prof. Ewie Łętowskiej, sala Lea
• Pożegnalne spotkanie Marka B. Jasińskiego, dyrektora Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie, sala „Na zadzie”, Dom Polonii

15 maja

• Inauguracja 12. Nocy Muzeów, Cricoteka

20 maja

• Wizyta Macieja Dobrzyńskiego, konsula honorowego Królestwa Hiszpanii w Gdańsku
• Uroczyste otwarcie konferencji ASPIRE, Centrum Kongresowe ICE

21 maja

• Otwarcie Festiwalu Nauki, Rynek Główny

*Więcej zdjęć z uroczystości na stronie: www.krakow.pl w zakładce OTO FOTOKronika Miasta Krakowa

Dzień Rodzicielstwa Zastępczego

30 maja w Polsce obchodzony jest Dzień Rodzicielstwa Zastępczego. To święto wszystkich dzieci, które znalazły opiekę i miłość u rodziców zastępczych. To również święto tych, którzy stali się rodziną dla dziecka, które przyjęli do swojego życia i domu. W Krakowie w rodzinnej pieczy zastępczej i w placówkach rodzinnych wychowywanych jest ponad 600 dzieci.

fot. archiwum MOPS

Każdego roku z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego MOPS organizuje imprezy dla wszystkich rodzin zastępczych

Marta Chechelska*

Każdego roku z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje imprezy dla wszystkich rodzin zastępczych – jest to dzień zabawy, spotkań, integracji.

Po indiańsku – w Szczyrzycu

W tym roku zawodowi rodzice i opiekunowie placówek rodzinnych na jeden dzień zamieniają się w Indian, bo Dzień Rodzicielstwa Zastępczego świętować będą w Wiosce Indiańskiej w Szczyrzycu. Wszystkie rodziny pojadą razem autokarem. W wiosce będzie na nich czekał przewodnik, który wprowadzi ich w świat kultury indiańskiej. Wszyscy będą mogli wziąć udział w grach i zabawach, malować twarze indiańskimi barwami, uczestniczyć w warsztatach rękodzieła – każdy będzie mógł wykonać swój indiański amulet.

Dla rodziców i dzieci przygotowano warsztaty muzyczne, podczas których zagrają na patykach deszczowych i bębnach, a także zaśpiewają indiańskie pieśni. Zjedzą też placki z syropem klonowym. Wszyscy będą mogli bawić się wokół ogniska i piec kiełbaski na patykach. Z zabawy zostaną nie tylko wspomnienia – każdy otrzyma pamiątkowe zdjęcie z tego niezwykłego dnia.

Świat otwarty dla wszystkich

Z kolei spokrewnione rodziny zastępcze i rodziny niezawodowe bawić się będą w Wioskach Świata przy ul. Tynieckiej. Dla wszystkich zostały przygotowane zajęcia edukacyjne, a najmłodszym będzie zapewniona opieka. Dzieci w swoich grupach wiekowych będą bawić się w wioskach afrykańskich, Ameryki Południowej i Północnej, indiańskiej i mongolskiej. W ghańskiej wiosce dowiedzą się, jakie są codzienne obowiązki ich rówieśników, z czego dzieci w Ghanie robią za-

Gdzie uzyskać informacje?

Informacje o rodzinach zastępczych niezawodowych można uzyskać pod nr tel. 12 422-29-94 oraz 12 643-10-64. Można również spotkać się ze specjalistami w Dziale Rodzin Zastępczych MOPS: ul. Piłsudskiego 29 i na os. Teatralnym 24. Osoby zainteresowane zawodowym rodzicielstwem lub prowadzeniem rodzinnej placówki mogą uzyskać informacje pod nr tel. 12 616-53-33 lub w Dziale Pomocy Dzieciom MOPS przy ul. Józefińskiej 14.

bawki, skąd się bierze czekolada i jak wyglądają lekcje w szkole pod drzewem. Uczestnicy zabawy zają także do szkoły peruwiańskiej. Będzie też okazja poznać życie w mroźnej Arktyce. Poza tymi atrakcjami zaplanowano zabawy sportowe. Dla wszystkich przygotowano poczęstunek, a dzieci dostaną na pamiątkę upominki.

Opowiedz swoją historię...

W Krakowie Dzień Rodzicielstwa Zastępczego obchodzą 34 zawodowe rodziny zastępcze, rodzinny dom dziecka i 6 rodzinnych placówek, którzy w sumie zapewniają 90 miejsc dla dzieci. W 113 niezawodowych, niespokrewnionych rodzinach wychowuje się 131 dzieci. 308 spokrewnionych rodzin opiekuje się 387 dziećmi.

Miasto Kraków nieustannie promuje i wspiera ideę rodzicielstwa zastępczego, podkreślając wartość wychowywania dziecka w rodzinie i wprowadzając system motywacyjny dla rodziców zastępczych i kandydatów na rodziców. Również z okazji tegorocznego Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zostanie ogłoszony konkurs dla zawodowych rodzin zastępczych, w którym opowiedzą o swojej historii. Konkurs zostanie ogłoszony przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. Rodziny Marzenę Paszkot, a zwycięskie prace będzie można przeczytać w dwutygodniku miejskim KRAKÓW.PL. Dla rodzin przygotowano atrakcyjne nagrody, dla których warto wziąć do ręki pióro.

***

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie nieustannie poszukuje nowych kandydatów na rodziców zastępczych. Osoby, które chciałyby poświęcić się zawodowej opiece nad dziećmi, mogą kontaktować się z pracownikami MOPS pod numerem telefonu 12 616-53-33. Jeśli ktoś chce zostać rodzicem zastępczym dla dziecka i pracować w swoim zawodzie (czyli zostać rodziną zastępczą niezawodową), może porozmawiać ze specjalistami pod numerem telefonu 12 422-29-94.

*rzecznik prasowy MOPS-u

Oddaj zielone

Od końca kwietnia 2015 r. mieszkańcy Krakowa mogą bezpłatnie oddawać skoszoną trawę, ścięte części roślin, drobne gałązki i liście – nowy program pilotażowy Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania ułatwia życie właścicielom nieruchomości, zarządcom i administratorom.

foto: archiwum MPO

Zielone odpady zebrane w workach odbierane będą sprzed posesji według określonego harmonogramu

Piotr Odorczyk*

Osoby mieszkające w domach mogą wystawiać zebrane odpady zielone w workach, które są odbierane sprzed posesji według określonego harmonogramu. Z kolei administratorzy i zarządcy osiedli czy wspólnot mieszkaniowych mogą wrzucać odpady zielone do podstawianych w ustalonym wcześniej terminie kontenerów.

Program odbioru odpadów zielonych z założenia jest prosty. Od 13 kwietnia mieszkańcy domów jednorodzinnych (ok. 35 tys. adresów) przy okazji odbioru odpadów komunalnych dostawali ulotki informujące o akcji, harmonogramy oraz oznaczone worki. Dodatkowe worki i wydrukowane harmonogramy można również pobierać w siedzibach rad poszczególnych dzielnic oraz w siedzibie MPO przy ul. Nowohuckiej 1 (dyspozytornia, pokój nr 17, w godz. 7.00–15.00).

Zasady programu nie są skomplikowane: w dniu odbioru (według harmonogramu) należy wystawić worek przed posesję, w widocznym z ulicy i ogólnodostępnym miejscu (pobocze jezdni, chodnik) do godz. 7.00 rano. Ważne, by każdy starał się dostosować termin koszenia trawy w ogródku do harmonogramu odbioru – trawa nie może zbyt długo leżeć w wor-

ku, bo szybko ulega biodegradacji, zwłaszcza gdy worek jest wystawiony na działanie promieni słonecznych. Warunek odbioru jest taki, że wszystkie odpady zielone muszą mieścić się w worku. Niekoniecznie trzeba stosować worki oznaczone przez MPO – można wystawiać również własne – wszystkie zostaną odebrane. Po

pierwszym odbiorze każdy oddający dostanie od MPO tyle nowych worków, ile oddał.

Z kolei administratorzy osiedli, wspólnot i innych nieruchomości mogą uzgadniać terminy podstawienia kontenerów indywidualnie, dostosowując je do swoich planów dbania o przestrzeń zieloną. Każdy zarządca może wyznaczyć maksymalnie dwa punkty, gdzie na czas załadunku staną kontenery.

Wszystkie zebrane odpady zielone są przetwarzane na kompost, który będzie mógł być użyty w przydomowych ogródkach i na działkach w kolejnym roku. Kompost można kupić bezpośrednio w Centrum Ekologicznym Barycz przy ul. Krzemienieckiej 40.

Mieszkańcy mogą przysyłać uwagi, zgłaszać konieczność odbioru i nieterminowy odbiór pod numerem tel.: 801 084 084 lub e-mailowo na adres: odpadyzielone@mpo.krakow.pl. Dodatkowe worki są dostępne w siedzibie MPO przy ul. Nowohuckiej 1 (dyspozytornia, pok. nr 17), a także w siedzibach rad dzielnic.

***

Program odbioru odpadów zielonych to naturalna kontynuacja i rozszerzenie ubiegłorocznej akcji „Jesienny Liść”, która cieszyła się dużym zainteresowaniem krakowian. Wtedy przez 69 dni MPO zebrało łącznie niemal 4,5 tys. ton liści w 460 tys. worków. Nowy program zastąpił zeszłoroczną akcję i będzie trwał nieprzerwanie aż do grudnia 2015 r. (termin zakończenia zależy od warunków pogodowych) – jesienią będzie można oddawać liście na tych samych zasadach.

Nowy program pozwala na znaczne ograniczenie spalania trawy i innych odpadów zielonych, przyczynia się do poprawy jakości powietrza w Krakowie i po prostu ułatwia życie mieszkańcom.

*rzecznik prasowy MPO

MPO
MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO OCSZCZANIA

ODBIÓR ZIELENI

**PILOTAŻOWY PROGRAM ODBIORU
ODPADÓW ZIELONYCH**
w ramach systemu gospodarowania odpadami

Bezpłatny odbiór: trawy, ściętych części roślin, liści, drobnych i potamanych gałązek

W dniu odbioru wypełniony worek należy wystawić przed posesję w widocznym miejscu
do godz. 7.00 rano

Harmonogram i informacje: www.mpo.krakow.pl

Wszystkie odpady powinny być w worku

Bezpłatne worki będą dostarczane przy okazji odbioru – można się również po nie zgłosić do siedzib Rad Dzielnic lub do MPO przy ul. Nowohuckiej 1 (pok. 17)

Kraków jak malowany!

Grill, kiełbaski, muzyka, piknikowa zabawa w gronie sąsiadów oraz... wspólne zamalowywanie bohomazów – tak Pogromcy Bazgrołów, czyli koalicja ludzi dobrej woli: sąsiadów, artystów, a także urzędników i pracowników instytucji miejskich, walczą ze szpecącym nasze miasto nielegalnym graffiti. Efekty ich pracy są już widoczne – Kraków pięknieje w oczach!

Katarzyna Krasoń

Od wielu lat polskie miasta są niszczone bazgrołami, wulgarnymi napisami i rysunkami, mową nienawiści. Grupa Pogromców Bazgrołów stawia czoła obszczyrkom i barbarzyńcom, którzy zostawiają bohomazy, swastyki, rasistowskie i antysemickie napisy na elewacjach krakowskich kamienic. Pokrywamy „milczeniem farby” mowę nienawiści – tak o inicjatywie opowiada Waldemar Domański, Pogromca Bazgrołów oraz przewodniczący Zespołu Zadaniowego ds. Ograniczenia Bazgrołów w Krakowie. Jak dodaje, nadrzędnym celem Pogromców jest ograniczenie groźnego i szkodliwego zjawiska dewastowania przestrzeni publicznej poprzez wywołanie społecznej „mody” na odpowiedzialność za najbliższe otoczenie.

Jednym z najważniejszych elementów akcji Pogromców Bazgrołów są organizowane przez nich pikniki sąsiedzkie, połączone z zamalowywaniem przez mieszkańców bohomazów na zaatakowanych sprejami budynkach. Pierwszy taki piknik odbył się 25 kwietnia przy ul. Mackiewicza 23.

Na uczestników wydarzenia czekały stroje malarskie, farby oraz wałki. Fachową pomoc w malowaniu zapewнили studenci Uniwersytetu Pedagogicznego (z Wydziału Sztuki) pod czujnym okiem prof. Piotra Jargusza oraz dr. Jacka Pasiecznego. Nie zabrakło także smakowitego poczęstunku. Były grill, kiełbaski, woda mineralna, muzyka oraz dużo dobrej zabawy.

Dzięki takim inicjatywom, oprócz walki z bohomazami, Pogromcy Bazgrołów chcą także integrować lokalne społeczności, zapraszając mieszkańców do wyjścia na zewnątrz i poznawania nowych ludzi. Mają temu sprzyjać dobra zabawa oraz atmosfera wspólnej pracy przy tworzeniu murali i zamalowywaniu paskudnych bazgrołów.

To jednak nie koniec pomysłów Pogromców na przeciwdziałanie szpecącym napisom. Podczas kolejnego pikniku, tym razem przy al. Juliusza Słowackiego, aktywiści zaprezentowali swój Mega Baner, czyli nową „tablicę ogłoszeń” organizacji.

Uwolniona od szpetnych bohomazów ściana budynku przy al. Słowackiego 13 będzie odtąd

służyć do nanoszenia sprejem napisów nawołujących do tego, aby nie niszczyć naszego miasta. Pierwszy slogan „NIE BĄDŹ ŁOŚ I ZGŁOŚ 986 I 997” wzywa do zgłaszania aktów wandalizmu odpowiednim służbom – Straży Miejskiej i Policji.

– Zachęcamy mieszkańców Krakowa do nadsyłania haseł oraz sentencji zawierających nie więcej niż 20 znaków na adres e-mail: PogromcyBazgrolow@gmail.com. Wybrane hasła będą malowane na elewacji budynku przy al. Słowackiego 13, a ich autorzy będą mieli możliwość własnoręcznego namalowania części napisu podczas organizowanych przez Pogromców Bazgrołów pikników – wyjaśnia Waldemar Domański.

Pogromcy Bazgrołów obiecują także, że w październiku 2015 r. w tym miejscu wykonają piękny mural wieńczący proces uchwalania budżetu obywatelskiego, zakrywając tym samym ich własne bazgroły...

Chociaż aktywiści skutecznie zamalowują już nielegalne graffiti na budynkach należących do

Miasta, bohomazy wciąż szpecą wiele prywatnych nieruchomości. Co z nimi zrobić? Dla właścicieli takich obiektów Pogromcy mają ofertę nie do odrzucenia – darmowe farby do zamalowania bazgrołów. Dodatkowym motywatorem do złapania za pędzel jest... Front Malina. – Głęboko wierzymy, że właściciele oszpeconych budynków z radością przyjmą naszą ofertę i przyłączą się do akcji Pogromców Bazgrołów. Troska o dobry wizerunek naszego miasta, szczególnie w kontekście zbliżających się Światowych Dni Młodzieży oraz sezonu turystycznego powinna być naszym wspólnym celem – podkreśla Waldemar Domański.

Pogromcy Bazgrołów zachęcają też wszystkich mieszkańców Krakowa do nadsyłania zdjęć budynków oszpeconych wulgarnymi i obraźliwymi bohomazami, które wezmą udział w konkursie na Front Malinę. W ten sposób Pogromcy będą mogli skutecznie dotrzeć z ofertą pomocy do właścicieli zdewastowanych obiektów oraz rozprawić się z paskudnymi bazgrołami.

Kolejną inicjatywą aktywistów jest internetowa baza artystów, którzy tworzą graffiti. – Chcemy doprowadzić do nawiązania kontaktu między mieszkańcami, którzy chcieliby ozdobić swoje domy muralami, z osobami, które tworzą tego rodzaju sztukę. Musimy wyraźnie rozróżnić graffiti, które jest sztuką, od nienawistnych napisów, które obniżają poczucie bezpieczeństwa mieszkańców – tłumaczy Waldemar Domański.

Wszystkich, którzy chcieliby włączyć się w akcję Pogromców Bazgrołów, zapraszamy na stronę: pogromcybazgrolow.com.

Koalicja ludzi dobrej woli: sąsiadów, artystów, a także urzędników i pracowników instytucji miejskich walczą ze szpecącym nasze miasto nielegalnym graffiti

Mała wielka przyjaźń

Spośród licznych miast na całym świecie, z którymi współpracuje Kraków, szwajcarska Solura stanowi prawdziwy ewenement. Ani to metropolia, ani obecna czy niegdysiejsza stolica, ani wybijające się centrum innowacji. Jednak 25 lat współpracy dowodzi, że więzi miast mogą dotyczyć także spraw, które nie mieszczą się w urzędowych czy ekonomicznych kategoriach, lecz wynikają z pamięci historycznej, wzajemnej sympatii i życzliwości. Partnerstwo z Solurą jest tego najlepszym przykładem.

foto: archiwum Miasta Solura

Grupa Ohalätz z Solury wystąpi na krakowskim Rynku 28 maja o godz. 18.00

Justyna Olszańska

Na początek kilka najważniejszych informacji na temat naszego miasta partnerskiego, które położone jest w północno-zachodniej Szwajcarii, nad malowniczą rzeką Aare.

Symboliczna jedenastka

Solura jest stolicą kantonu, który przyłączył się do Konfederacji Szwajcarskiej w 1481 r. jako jedenasty. Liczba 11 ma zresztą szczególne znaczenie dla miasta: w Solurze znajduje się 11 wież, 11 kościołów i kaplic, 11 zabytkowych fontann, a także 11 cechów. Od pewnego czasu magiczna liczba 11 sprawnie wykorzystywana jest do celów marketingowych – np. lokalny browar o nazwie Öufi, co w lokalnej gwarze oznacza 11, produkuje piwo o tej samej nazwie. Solura

słusznie pretenduje do miana najpiękniejszego barokowego miasta Szwajcarii. W latach 1530–1792 była siedzibą francuskich ambasadatorów w Konfederacji Szwajcarskiej. Właśnie tej epoce miasto zawdzięcza swoją piękną architekturę, której przykładem jest kościół Jezuitów – jedna z najbardziej okazałych barokowych budowli w Szwajcarii. Kolejną atrakcją jest katedra św. Ursusa oraz Zeitglockenturm – słynna wieża zegarowa z początku XIII w. Solura może poszczycić się wyjątkowo bogatą ofertą kulturalną. Przez cały rok odbywają się tam liczne wydarzenia, na które przybywają konserwatory sztuki z większych szwajcarskich miast – przykładem mogą być renomowane Dni Filmu i Literatury czy festiwal muzyki klasycznej i operowej Solothurn Classics. Miasto słynie również z dni piwa (Biertage) oraz hucznie obchodzonego karnawału, zwanego tutaj Fasnacht.

Od Kościuszki się zaczęło...

Jednak partnerstwo Krakowa z Solurą zawdzięczamy przede wszystkim historii tego szwajcarskiego miasteczka, a dokładnie tej jej części, która jest związana z historią Polski. „Łącznikiem” jest osoba Tadeusza Kościuszki, który dwa ostatnie lata swojego życia spędził właśnie w Solurze. Ponieważ także dla Szwajcarów Kościuszko był symbolem dążeń wolnościowych, przy wsparciu rządu polskiego oraz władz kantonalnych jego dawne mieszkanie przy Gurzelngrasse 12 przekształcono w 1936 r. w muzeum.

„To nie czysto biurokratyczne partnerstwo, tylko głęboka i emocjonalna przyjaźń” – mówił prezydent Jacek Majchrowski podczas pobytu w Solurze w 2011 r. „Nieoficjalnie kontakty naszych miast sięgają lat 60!”. Pomysłodawcą i głównym realizatorem idei nawiązania współpracy miast był dr Urs Scheidegger – wieloletni prezydent Solury (1981–1993) i wielki przyjaciel Krakowa. 6 listopada 1990 r., wspólnie z ówczesnym prezydentem Krakowa prof. Jackiem Woźniakowskim, podpisał umowę o współpracy miast. Od tego czasu tradycją stały się wizyty przedstawicieli Rady i Urzędu Miasta Solury w Krakowie, wzajemne prezentacje kulturalne miast oraz realizowana przez nie wymiana doświadczeń.

Spotkajmy się na Rynku!

Z okazji przypadającego w tym roku jubileuszu 25-lecia nawiązania kontaktów partnerskich Krakowa i Solury w czwartek 28 maja o godz. 18.00 na Rynku Głównym (scena przy kościele św. Wojciecha) odbędzie się zorganizowany przez urzędy obu miast „Koncert Przyjaźni” w wykonaniu krakowskiej artystki folkowej Joanny Słowińskiej oraz solurskiego zespołu ludowego. Grupę Ohalätz tworzą czterej doświadczeni muzycy. Bogate instrumentarium, różnorodność stylistyczna i udzielająca się słuchaczom radość grania – to cechy charakterystyczne Ohalätz. Poza wpadającą w ucho muzyką ludową z różnych części Szwajcarii zespół zaskakuje melodyjnymi niespodziankami z pogranicza innych gatunków muzycznych. Jubileuszową uroczystość uświetnią swoją obecnością również wysokiej rangi przedstawiciele Urzędu i Rady Miasta Solury na czele z obecnym i byłym prezydentem miasta. Podczas pobytu w Krakowie spotkają się oni ze swoimi krakowskimi odpowiednikami. Będzie to okazja zarówno do refleksji nad wspólnie zrealizowanymi projektami, jak również do planowania kolejnych wydarzeń. Dobre partnerstwo zależy bowiem nie tylko od czynników obiektywnych, ale przede wszystkim od woli osób, które je inicjują, pielęgnują i sukcesywnie rozwijają z życzliwością dla miast i ich mieszkańców.

200 muzyków, 50 koncertów

Festiwal EtnoKraków, który odbędzie się w dniach 5–11 lipca w historycznej stolicy Polski, to bezprecedensowe połączenie dwóch międzynarodowych imprez poświęconych muzyce etnicznej: przeglądu Euroradio Folk Festival organizowanego przez Polskie Radio wraz z Europejską Unią Nadawców oraz festiwalu Rozstaje / Crossroads Festival Krakow.

■ Karolina Grysiak

Ponad 200 muzyków reprezentujących państwa czterech kontynentów wystąpi na blisko 50 koncertach i nocach tańca w wyjątkowych festiwalowych lokalizacjach. Rozbudowany program obejmuje występy wielu międzynarodowych gwiazd muzyki etnicznej z Europy, Ameryki Południowej, Afryki subsaharyjskiej i Azji oraz zabawy taneczne, warsztaty i targi instrumentów. Wszystko to odbędzie się dzięki współpracy doświadczonych i zasłużonych w promowaniu muzyki folkowej instytucji: Polskiego Radia i Europejskiej Unii Nadawców EBU, Stowarzyszenia Rozstaje oraz Krakowskiego Biura Festiwalowego i Miasta Krakowa.

Podczas festiwalu EtnoKraków zaprezentują się artyści międzynarodowej sceny world music, w tym m.in. Manou Gallo Groove Orchestra (Wybrzeże Kości Słoniowej), Mbonwana Star International (Kongo), Meridian Brothers (Kolumbia), Maria Kalaniemi (Finlandia) Kepa Junkera (Hiszpania) Sayat Nova Ensemble (Armenia) oraz Valentin Clastrier (Francja). Bardzo licznie reprezentowana będzie także polska scena muzyki folk. W Krakowie pojawią się tacy artyści jak m.in.: Kapela ze Wsi Warszawa w transkontynentalnej fuzji z Mercedes Peón (Hiszpania), pianista Piotr „Pianohooligan” Orzechowski z koncertem „15 Studies for the Oberek”, zespół Kwadrofonik & Adam Strug oraz Kapela Maliszów. Ważnym akcentem będą także występy artystów tworzących w Krakowie, wśród nich – pionierów sceny klezmerskiej z zespołu Kroke, Joanny Słowińskiej z elektro-folkowym projektem Archipelag2, a także grającej przedwojenny punk grupy Hańba!

– Cieszymy się, że tak wyjątkowe wydarzenie zagości na krakowskim Kazimierzu –

mówi Izabela Helbin, dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego, instytucji odpowiadającej za organizację tak prestiżowych festiwali jak Misteria Paschalia, Sacrum Profanum, Festiwal Muzyki Filmowej w Krakowie czy literacki Festiwal Conrada. – Kazimierz to ważne centrum kulturalne miasta, które od lat jest miejscem harmonijnego przenikania się kultur, dlatego jestem przekonana, że idealnie podkreśli wyjątkowy charakter festiwalu – podkreśla. Fani world music wysłuchają koncertów w wyjątkowych lokalizacjach, do których należą: Stara Zajezdnia i kościół św. Katarzyny, a także nowoczesna przestrzeń Centrum Kongresowego ICE Kraków oraz krakowskie muzea: Muzeum Inżynierii Miejskiej, Żydowskie Muzeum Galicja i Muzeum Etnograficzne im. S. Udzieli.

Euroradio Folk Festival to wydarzenie o kilkudziesięcioletniej tradycji i międzynarodowej randze. Misją festiwalu było stworzenie platformy prezentacji i promocji artystów inspirowanych się lokalnymi i regionalnymi tradycjami muzycznymi. Powołany w 1980 r. przegląd muzyki folkowej co roku odbywa się w innym państwie, a za jego organizację odpowiada jedna z 57 rozgłośni radiowych zrzeszonych w Europejskiej Unii Nadawców. Występy zespołów delegowanych przez członków EBU są rejestrowane, a powstałe nagrania emitowane na antenach radiowych. Z kolei Rozstaje / Crossroads Festival Krakow to jeden z najważniejszych festiwali world music w Polsce i w tej części Europy. Od 1999 r. prezentuje krakowskiej publiczności – podczas koncertów kameralnych i plenerowych, często odbywających się na Rynku Głównym – najlepszych artystów międzynarodowej i polskiej sceny etno, world music, folk, etnojazz i muzyki tradycyjnej.

Ile Polski w szkockiej... mgle

W tym roku mija 70 lat od zakończenia II wojny światowej. 7 maja 1945 r. we francuskim Reims Alfred Jodl i Hans-Georg von Friedeburg podpisali niemiecką kapitulację, a dzień później dowództwo niemieckie podpisało w Berlinie bezwarunkową kapitulację wobec aliantów zachodnich i ZSRR.

Od 8 maja w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie można zwiedzać wystawę prezentującą fragment codziennego życia polskich żołnierzy, którzy stacjonowali na Zachodzie i również przyczynili się do ostatecznego zwycięstwa. Po porażce Francji Polskie Siły Zbrojne ulokowane zostały w Szkocji i tam przygotowywały się do operacji wojskowych. Na wystawę składa się ok. 300 fotografii wykonanych przez Karola Bieniaka, który służył w 1. Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka. Zdjęcia rozmieszczone są w przestrzeni muzealnego dziedzictwa i podzielone na odpowiednie kategorie: „koszary”, „sprzęt i umundurowanie”, „sport i rozrywka”, „kobiety i portrety”, „turystyka i architektura” oraz „religia i uroczystości”. Pochodzący z Krakowa Karol Bieniak walczył we wrześniu 1939 r. w szeregach 20. Pułku Piechoty Ziemi Krakowskiej, a następnie przez Węgry przedostał się na Zachód. Służył w 1. Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka. Fotografował zarówno oficjalne uroczystości, jak i życie codzienne swoich kolegów – żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych. Na całą kolekcję składa się ok. 1,4 tys. zdjęć, które wykonywał od 1941 do 1945 r. Pan Jerzy Bieniak, syn Karola Bieniaka, przekazał kilka lat temu fotografie Muzeum Armii Krajowej.

Bieniak utrzymywał na pozór prozaiczne sceny z życia żołnierzy. Zachowywał się przy tym jak XIX-wieczny antropolog w odległym afrykańskim buszu – tropił zwyczajne zachowania „tubylców” w „koszarowej wiosce” i ustawiał ich w dogodnych do wykonania fotografii pozach. Zaskakiwał ich przy pracy i podczas odpoczynku na progach „chat” – baraków. Taki materiał pozwala uchwycić ulotną codzienność polskich żołnierzy w Szkocji.

Wystawę „Ile Polski w szkockiej... mgle. Życie codzienne żołnierzy 1. Korpusu PSZ” w Muzeum AK (ul. Wita Stwosza 12) można zwiedzać do 30 września 2015 r. (PK)

Zawód po europejsku

Miasto Kraków w latach 2013–2014 realizowało przedsięwzięcie pn. „Europejski wymiar kształcenia zawodowego w Gminie Miejskiej Kraków” w ramach projektu systemowego MEN współfinansowanego przez Unię Europejską pn. „Zagraniczna mobilność szkolnej kadry edukacyjnej w ramach projektów instytucjonalnych”. Wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego to aż 33 213 euro.

Uczestnicy wyjazdów studyjnych do Finlandii

Anna Domańska

Dyrektorzy 18 samorządowych szkół technicznych oraz oddelegowani pracownicy Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krakowa w marcu 2014 r. odbyli wizyty w Niemczech i Finlandii, podczas których wymienili swoje doświadczenia zawodowe z pedagogami z tych krajów. Dziś sprawdzamy – z perspektywy pełnego roku szkolnego – czy uczestnikom projektu udało się zdobyte doświadczenia wykorzystać w codziennej pracy zawodowej i czy efekty przedsięwzięcia zostały osiągnięte.

Na nasze pytania odpowiadają uczestnicy ubiegłorocznej wizyty w Niemczech i Finlandii*.

Czy projekt „Europejski wymiar kształcenia zawodowego w Gminie Miejskiej Kraków” był przydatny dla Pani z punktu widzenia rozwoju zawodowego?

Bożena Mayer-Gawron, dyrektor Zespołu Szkół Mechanicznych nr 1: Realizowany europejski projekt w oparciu o doświadczenia szkoły niemieckiej zwiększył moją wiedzę zawodową, pedagogiczną z zakresu sprawowania nadzoru pedagogicznego, niemieckiego systemu oświaty, form współpracy szkoły niemieckiej

z pracodawcami, z niemiecką izbą rzemiosł, organem prowadzącym. Miałam okazję poznać instytucje oświatowe tj. Ministerstwo Edukacji, Kuratorium Oświaty, Niemiecką Izbę Rzemiosł, niemieckie szkoły zawodowe i ośrodek ekologiczny, jak również szkołę prowadzoną przez dwa państwa: Niemcy i Luksemburg. Wszystkie te doświadczenia pomagają mi w lepszym zarządzaniu szkołą, w promocji kształcenia zawodowego w Polsce, w Krakowie, w zgłaszaniu się do projektów edukacyjnych krajowych i międzynarodowych podnoszących jakość kształcenia zawodowego.

Czy w trwającym roku szkolnym miała Pani możliwość wykorzystać doświadczenia zdobyte w projekcie EWKZ?

Dorota Kocur, dyrektor Zespołu Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji: Tak, miałam taką możliwość. W Saarbrücken odwiedziliśmy Izbę Rzemieślniczą, a podczas spotkania z władzami tej placówki uzyskałam wiele cennych informacji nt. jej funkcjonowania i zarządzania, zapoznałam się też z jej wyposażeniem. Poinformowałam Cech Rzemiosł Różnych w Krakowie o możliwościach przeniesienia niektórych (możliwych zarówno organizacyjnie, jak i finansowo) rozwiązań dotyczących kształcenia uczniów – mło-

docianych pracowników. Ponadto po odwiedzeniu placówki ekologicznej w Niemczech, po podzieleniu się moimi spostrzeżeniami i wnioskami z nauczycielami ZSIŚiM, powstał pomysł kolejnego projektu dla uczniów w ramach Erasmus+.

Które elementy poznanego modelu i rozwiązań stosowanych w kształceniu zawodowym w Niemczech i Finlandii są szczególnie godne uwagi w związku z modernizacją szkolnictwa technicznego w Krakowie?

Andrzej Matyja, zastępca dyrektora Zespołu Szkół Elektrycznych nr 1: W perspektywie modernizacji szkolnictwa technicznego warto zwłaszcza zwrócić uwagę na dwie kwestie istotne w szkolnictwie fińskim: możliwość wykorzystania praktycznych umiejętności uczniów i nauczycieli w usługach dla ludności, co dodatkowo zasila budżet szkoły, a także fakt, że nauczyciele przedmiotów zawodowych to najczęściej praktycy, którzy dzielą się swoim bogatym doświadczeniem zawodowym z młodzieżą.

Czy EWKZ stał się inspiracją do podejmowania dalszych projektowych inicjatyw międzynarodowych? Jakie są działania szkoły w tym zakresie?

Andrzej Januszkiewicz, dyrektor Zespołu Szkół Poligraficzno-Medialnych: Nawiązaliśmy współpracę ze szkołą Lybecker Institute w Raahe, w kwietniu 2014 r. gościliśmy delegację szkoły z rewizytą w Krakowie. Zaprosiliśmy też uczniów tej szkoły do udziału w IV Międzynarodowym Konkursie Graficznym „Człowiek-robot” organizowanym przez ZSPM razem z Klastrem Poligraficznym. Kontynuowaliśmy również ostatnią edycję Leonardo da Vinci. W październiku ubiegłego roku, w ramach projektu Vetpro „Ujednolicenie kształcenia zawodowego”, czterech nauczycieli odbyło praktyki w Rzymie. Z kolei w tym roku 15 uczniów wzięło udział w miesięcznej praktyce zawodowej w Salamance „Fotografia w layoutcie”. W marcu Szkoła złożyła dwa projekty w Agencji Narodowej Erasmus+.

*pełna wersja materiału dostępna jest na stronie: www.portaledukacyjny.krakow.pl

Bransoletki ratujące życie

W życiu zdarzają sytuacje, kiedy niespodziewanie potrzebujemy natychmiastowej pomocy służb ratowniczych. Ratownicy, by nam pomóc, muszą uzyskać o nas niezbędne dane. Przeważnie udziela ich sam poszkodowany lub robią to jego najbliżsi. Co jednak, kiedy jesteśmy osobami samotnymi, a nasz stan uniemożliwia służbom ratowniczym nawiązanie kontaktu z nami?

Anna Pietras*

Osoby starsze, mieszkające same stają przed problemem związanym z obawą, kto wezwie pogotowie, kiedy upadną w łazience bez możliwości sięgnięcia po telefon czy nagle poczują się źle. „Mogę stracić przytomność. Kto wówczas poinformuje ratowników o mojej alergii, lekach?” – zadają sobie pytanie. W Europie kwestie te już przed laty znalazły swoje rozwiązania. Teraz pojawiają się także w Polsce.

Najprostszym i najtańszym wyjściem jest tzw. „pudełko życia”, czyli plastikowy pojemnik, w którym schowana jest ankieta o nas z najważniejszymi dla służb ratowniczych informacjami takimi jak: imię i nazwisko, osoba do kontaktu, informacja o chorobach przewlekłych, alergiach, zażywanych lekarstwach. Pudełko trzymane jest w lodówce, a na jej drzwiach przyklejamy naklejkę rozpoznawalną przez wszystkich ratowników.

Innym rozwiązaniem jest telefon komórkowy z przyciskiem SOS oraz ICE, pod którym zapisujemy dane takie same jak w pudełku. Niektóre modele telefonów dodatkowo mają bransoletkę wyposażoną w przycisk SOS. Takie rozwiązanie zapewnia nam bezpieczeństwo, ponieważ wystarczy nacisnąć bransoletkę, by numer ratunkowy został wybrany automatycznie.

Komisja Profilaktyki, Promocji i Ochrony Zdrowia Seniorów Rady Krakowskich Seniorów, dostrzegając potrzebę środowiska seniorskiego oraz konieczność jak najszybszego wprowadzania tych ułatwień w życie, pozytywnie zaopiniowała projekt radnej Małgorzaty Jantos, polegający na pilotażowym bezpłatnym rozdaniu seniorom „pudełek życia”. Podkreśliśmy, że oprócz naklejki na drzwiach lodówki plakietka powinna być umieszczona również na drzwiach wejściowych. Przywołana wyżej komisja postanowiła skorzystać też

tażowe wyposażenie samotnie mieszkających seniorów w „telefony ratujące życie” (z przyciskiem SOS, ICE oraz bransoletką). Beneficjentami tego projektu mają być najbardziej potrzebujący krakowscy seniorzy, korzystający z opieki Miejskiego Dziennego Domu Pomocy Społecznej.

Uważamy, że akcje te z jednej strony zapoczątkują drogę do rozwiązywania problemu szybkiego dotarcia do danych niezbędnych dla służb ratowniczych, z drugiej zaś pozwolą na zwiększenie komfortu psychicznego i poczucia bezpieczeństwa osób starszych. Żyjemy bezpieczniej i wprowadzamy rozwiązania czyniące życie osób starszych łatwiejszym.

*przewodnicząca Komisji Profilaktyki, Promocji i Ochrony Zdrowia Seniorów Rady Krakowskich Seniorów

z okazji, jaką daje budżet obywatelski, i złożyła projekt o charakterze ogólnomiejskim na pilo-

II Ogólnopolskie Senioralia

W poprzednim numerze KRAKOWA.PL zaprosiliśmy Państwa na pl. Szczepański na II Ogólnopolskie Senioralia. Dziś zachęcamy do zapoznania się ze szczegółowym programem imprezy:

5 czerwca (piątek)

- 12.00 – otwarcie wystaw „Moja babcia, mój dziadek” i „Twórczość seniorów”, turniej szachowy, pl. Szczepański
- 13.00 – prezentacja Klubu Żeglarskiego HORN, pl. Szczepański
- 14.45 – pokaz nordic walking, przejście z pl. Szczepańskiego do Hali PTG Sokół
- 15.15 – pokazy sportowe (tai chi, hoola-hop, gimnastyka), PTG Sokół, ul. Piłsudskiego 27
- 17.00 – pokaz tańca towarzyskiego w wykonaniu Klubu Tańca Towarzyskiego „Fantazja” przy Kolejowym Towarzystwie Kultury, PTG Sokół, ul. Piłsudskiego 27

6 czerwca (sobota)

- 9.00–16.00 – Małopolski Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku, Teatr im. J. Słowackiego od 10.00 – zwiedzanie wystawy fotografii „Ślady ludzi”, Cristiano Mascaro i Sławomira Rumiaka (dla seniorów bezpłatnie), Międzynarodowe Centrum Kultury, Rynek Główny 25
- 10.00–13.30 – cykl spotkań i warsztatów: „Z internetem wygodniej i przyjemniej”, „Światło i mrok w sztuce” oraz „Między ciszą a hałasem. Najważniejsze nurty i problemy muzyki współczesnej”, Śródmiejski Ośrodek Kultury, ul. Mikołajska 2 (wejściówki na spotkania do odbioru w Ośrodku)
- 11.00 – „Z wizytą w DOJRZAŁYM KINIE”, projekcja filmu „Rozumiemy się bez słów”, Kino Pod Baranami, Rynek Główny 27 (zniżkowe bilety dla seniorów w kasie kina)
- 12.00 – Salon literacki i rozstrzygnięcie konkursu „Trzy dni w Krakowie”, MHK, Rynek Główny 35
- 13.30 – koncert orkiestry Solvay
- 13.50 – oficjalne otwarcie sobotnich wydarzeń na pl. Szczepańskim
- 14.00 – warsztaty kulinarne „Kuchnia pokoleń”, pl. Szczepański
- 15.30–18.00 – występy artystyczne seniorów, pl. Szczepański
- 18.00 – koncert orkiestry Solvay „Szlakiery złotej jesieni”, pl. Szczepański
- 19.00–21.00 – „Taneczna majówka w czerwcu” – zabawa dla każdego (prowadzenie Waldemar Domański), pl. Szczepański

7 czerwca (niedziela)

- 10.00 – marsz w intencji seniorów
- 11.0–11.30 – koncert orkiestry Solvay, pl. Szczepański
- 11.30 – uroczyste przekazanie seniorom kluczy do miasta przez Jacka Majchrowskiego, Prezydenta Miasta Krakowa, pl. Szczepański
- 12.00 – marsz seniorów dookoła Rynku Głównego
- 12.30–17.00 – występy artystyczne seniorów i konkursy, m.in. na najpiękniejszy kapelus, pl. Szczepański

Karta korzystna dla wszystkich

Kraków zamierza w niedalekiej przyszłości wprowadzić Krakowską Kartę Mieszkańca. Jej głównym celem będzie zwiększenie dochodów miasta, a co za tym idzie, korzyści dla mieszkańców.

foto: Biuro Seklerek / UMK

Posiadacze karty mieliby zapewniony łatwiejszy dostęp m.in. do miejskich instytucji i wydarzeń organizowanych przez miasto

Magdalena Głodzińska

W naszym mieście od trzech lat prowadzona jest kampania „Płać podatków w Krakowie”. Pomimo niezbyt kosztownej akcji promocyjnej przyniosła ona miastu ogromne korzyści, dzięki zwiększającej się z roku na rok o kilka tysięcy liczbie nowych podatników. Kampania ta jest jednak mniej atrakcyjna dla obecnych podatników. Trzeba to zmienić za pomocą Krakowskiej Karty Mieszkańca.

Program lojalnościowy

W mieście od dawna funkcjonuje Krakowska Karta Miejska, pełniąca funkcję biletu elektro-

nicznego dla mieszkańców. Niektóre samorządy zarówno w Polsce, jak i w świecie poszły jednak z duchem czasu i stworzyły dla swoich obywateli programy lojalnościowe. Na przykład w Warszawie istnieje już Karta Warszawianka i Karta Młodego Warszawianka. Teraz nadszedł czas dla Krakowa.

Krakowska Karta Mieszkańca miałaby przysługiwać wyłącznie osobom płacącym podatek dochodowy w Krakowie. Posiadacze owej karty mieliby zapewnione łatwiejszy dostęp do miejskich instytucji i wydarzeń organizowanych przez miasto, ulgi oferowane przez współpracujące z miastem podmioty komercyjne, ale także zniżki przy biletach komunikacji publicznej i opłatach za postój. Zostałyby do tego wykorzy-

stana baza techniczna i organizacyjna działającej w Krakowie Krakowskiej Karty Miejskiej.

Jak to będzie wyglądało

Osoby płacące w Krakowie podatek dochodowy od osób fizycznych będą mogły złożyć wniosek o Krakowską Kartę Mieszkańca, która zostanie zintegrowana z Krakowską Kartą Miejską. Kartę otrzymają również dzieci krakowskich podatników. Krakowska Karta Mieszkańca zapewni krakowianom różne preferencje. Krakowscy podatnicy będą mogli skorzystać z osobnych taryf biletowych i parkingowych. Inne preferencje dotyczyć będą dostępu do żłobków, przedszkoli, szkół, domów kultury i młodzieżowych domów kultury, obiektów sportowych oraz instytucji kultury. Karta umożliwi też łatwiejszy dostęp do imprez oraz akcji organizowanych przez samorząd, jednak ważniejsze będą zapewne ulgi w zakresie usług świadczonych przez podmioty publiczne i prywatne działające w Krakowie.

Warto wspomnieć, iż karta stanie się pewnego rodzaju nagrodą dla osób mieszkających i płacących w Krakowie podatki. Mamy nadzieję, że będzie to również zachęta, by zostać podatnikiem w swoim miejscu pracy. Krakowowi przyniesie to dodatkowe środki do budżetu miasta, a mieszkańcom nowe inwestycje i remonty potrzebne dla poprawy wizerunku.

Inicjatywa godna realizacji

– Krakowska Karta Mieszkańca przyniesie zamierzony skutek. Jej wprowadzenie wniesie wiele pozytywnych i potrzebnych zmian dla Krakowa. Skorzystają na tym nie tylko mieszkańcy miasta, lecz także osoby spoza niego na co dzień się tu uczące, studiujące, pracujące, a nawet mieszkające. Poprzez takie działanie zwiększymy naszą identyfikację z tym miastem. Dzięki większemu wpływowi z podatków jeszcze bardziej zadbamy o jego przyszłość oraz lepszy rozwój. Wszyscy przecież chcemy żyć w mieście z lepszą komunikacją, bardziej zadbanyimi szkołami czy przedszkolami oraz większą ilością terenów zielonych. Co ważne, żadna ze stron nie poniesie z tego względu strat. Wręcz przeciwnie, wszyscy na tym tylko zyskamy. A przecież o to chodzi – mówi główny inicjator, autor projektu Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa.

Krakowska Karta Mieszkańca jest jednym z ważniejszych projektów tej kadencji. Powstała jako wspólne przedsięwzięcie radnych klubu Radnych Platformy Obywatelskiej RP i radnych klubu Radnych Przyjaznego Krakowa. 13 maja roku głosem wszystkich radnych została przyjęta uchwała w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa w zakresie przygotowania koncepcji i zasad wdrożenia Krakowskiej Karty Mieszkańca.

Okiem Przewodniczącego: samorządowa dźwignia rozwoju Krakowa

Dokładnie dziś mija 25 lat od pierwszych wyborów samorządowych. To wtedy odrodził się samorząd. To odrodzenie to dźwignia rozwoju Polski i Krakowa.

Bogusław Kośmider*

Niewielu pamięta, jak było w 1990 r. A było bardzo dziwnie. Kraków był nie tylko miastem z bardzo zanieczyszczonym powietrzem. Było u nas bardzo brudno, ciemno, słabo funkcjonowała komunikacja, znaczna część Krakowa znajdowała się poza zasięgiem wodociągów i ciepłociągów, rury były nieszczelne i azbestowe. Dość słabo funkcjonowała krakowska edukacja, zniszczone były drogi i chodniki, brakowało torów tramwajowych. Cała gospodarka była państwowa, państwowy był też więc i handel. Samorząd de facto nie istniał, rządziła nomenklaturowa administracja. Kraków był zniszczonym miastem ze zniszczonymi gospodarką i infrastrukturą komunalną, bardzo złym stanem edukacji i w ogóle krakowskiej rzeczywistości. Bez wybranych reprezentantów, bez perspektyw, bez przyszłości.

27 maja 1990 r. odbyły się pierwsze, demokratyczne i wolne wybory samorządowe. Wybory wygrał Krakowski Komitet Obywatelski, który wprowadził do Rady 73 reprezentantów, dwie osoby wybrane zostały z listy Konfederacji Polski Niepodległej. Zaczął się tworzyć odrodzony samorząd.

Rozpoczęły się zmiany organizacyjne, powstała nowoczesna struktura zarządzania miastem, wybrany został nowy zarząd miasta. Powołano nowych dyrektorów i zatrudniono nowych urzędników, choć i tych z dawnych lat w Krakowie zostało bardzo dużo. Byli dobrzy, więc warto było ich zachować. Potem zaczęły się zmiany zewnętrzne. Funkcjonujące dotąd struktury zajmujące się infrastrukturą komunalną zamieniono w spółki prawa handlowego. Dało to zdecydowanie większe możliwości rozwoju, finansowania i inwestowania, a przede wszystkim zapewniło przejrzystość zarządzania. Zmienił się krakowski handel. Przyjęto wiekopomne założenie, że miasto jest bogate bogactwem swoich mieszkańców, i zaproponowano możliwość wykupu mieszkań z bonifikatą. Prawie 30 tys. rodzin skorzystało z tej możliwości, tworząc parę tysięcy wspólnot i na ogromną skalę modernizując zasoby mieszkaniowe. Wykorzystując pomoc zewnętrzną, podjęto działania antyśmogowe, wprowadzono monitoring zanieczyszczeń, rozpoczęto likwidację prawie 30 tys. palenisk węglowych. Radykalnie zmniejszyło się zanieczyszczenie powietrza, a oczyszczalnie poprawiły jakość wody. Wzorem miast europejskich w Krakowie zaczęła działać Straż Miejska. Rozpoczęto wielkie inwestycje infrastrukturalne, przebudowę sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, ciepłowniczej, drogowej i tramwajowej. Zakupiono nowoczesny tabor komunikacji publicznej. Wykorzystując możliwości prawne, powołano specyficzną strukturę – Krakowski Holding Komunalny, który dzięki nowoczesnej inżynierii finansowej dał ponad 150 mln zł na inwestycje bez obciążania mieszkańców. Ruszyły zmiany w edukacji, kulturze i pomocy społecznej. Kraków zmienił się nie do poznania.

Jednak demokratycznie wybierany samorząd to w 2015 r. za mało. Sprawni urzędnicy to oczywistość. Nowoczesne spółki komunalne również. Zdecentralizowany handel jest też oczywisty, podobnie jak funkcjonowanie wspólnot mieszkaniowych. Oczywiste są wielkie inwestycje

Bogusław Kośmider

for: Wiesław Majster / UMK

infrastrukturalne i metropolitalne. O budowie Centrum Kongresowego mówiono od lat 70., teraz to oczywistość, tak jak oczywistymi są Tauron Arena Kraków, nowe mosty, drogi, estakady, linie tramwajowe i tabor. Oczywiste są inwestycje w edukację, kulturę czy sport.

To wszystko jest zdaniem niektórych tak oczywiste i niewarte pochwał, że aż głupio to chwalić. Ale to, do czego samorządy europejskie dochodziły od II wojny światowej, czyli przez 70 lat, my w Polsce musieliśmy zrealizować przez ostatnie 25 lat. Może nie warto się chwalić oczywistościami, ale zdecydowanie warto czasem, w jakim się to stało. Z drugiej strony bardzo wiele spraw jest nadal do załatwienia. Zredukowaliśmy smog, ale powietrze jest dalej zanieczyszczone. Wybudowaliśmy wiele dróg, ale dalej mamy korki. Mamy nowoczesną infrastrukturę, ale wiele jest do niej zastrzeżeń. Mamy nowoczesny samorząd, sprawne dzielnice, ale wielu to już nie wystarcza. Mamy też nowoczesne szkoły czy obiekty kulturalne, ale chcemy kolejnych. Mamy dużo więcej i lepiej, ale to wciąż za mało.

Zdaję sobie sprawę, że dla wielu mówienie o tym, co było przed 25 latami, jest niczym dla mojego pokolenia mówienie o odrodzeniu Państwa Polskiego w 1918 r. Jednak te odległe czasy i ich efekty bardzo wówczas szanowano. Dlatego chcę i teraz, w obecnych czasach, bardzo podziękować rzeszom krakowskich samorządowców, radnych miasta i dzielnic wszystkich kadencji, urzędnikom i pracownikom samorządowym, zarządom miasta, wszystkim prezydentom za wkład w tę wielką zmianę, która przez te 25 lat była naszym udziałem.

Szanowne Panie i Panowie samorządowcy wszystkich kadencji, szczerbli i opcji, dobrze przysłużyliście się swoją pracą Krakowowi. Kraków bardzo Wam dziękuje za te 25 lat służby!

25 lat odrodzonego samorządu

Sukcesy:
inwestycje infrastrukturalne
spółki komunalne, Krakowski Holding Komunalny
uwolnienie mienia komunalnego
normalny handel
lepsze powietrze
dobre wykorzystanie środków z UE
dzielnice samorządowe

Problemy:
niedostateczna jakość powietrza
standard życia i usług miejskich poniżej oczekiwań mieszkańców
inne oczekiwania inwestycyjne
inne oczekiwania społeczne

25 lat odrodzonego samorządu

Dokładnie 25 lat temu, 27 maja 1990 r. odbyły się pierwsze wolne wybory do samorządu terytorialnego w Polsce. Po latach ograniczenia możliwości działania samorządu w wolnych, bezpośrednich wyborach zostali wybrani radni miast i gmin. Wtedy odrodził się samorząd terytorialny w Polsce i w Krakowie. Reforma samorządowa – wolny i samodzielny samorząd – zmieniła polskie gminy, miasta, powiaty i województwa, zmienił się też znacząco Kraków.

Łukasz Nowakowski

Po 25 latach chcemy przypomnieć te czasy i ludzi, którzy przez lata tworzyli samorząd, chcemy przypomnieć działania samorządu Krakowa na przestrzeni 25 lat.

Obchody 25-lecia rozpoczynają się 27 maja (środa) o godz. 10.00 mszą świętą w Pałacu Biskupów Krakowskich przy ul. Franciszkańskiej 3. Wezmą w niej udział radni Miasta Krakowa wszystkich kadencji oraz członkowie Zarządów Miasta. Ok. godz. 11.15 planowana jest wspólna fotografia radnych Miasta Krakowa I–VII kadencji przed Urzędem Miasta Krakowa (w przypadku niekorzystnej pogody hol Kamienny), a o godz. 11.30 w holu Kamiennym odsłonięte i poświęcone zostanie popiersie św. Jana Pawła II. O godz. 13.00 rozpocznie się zwyczajna sesja RMK. Natomiast tydzień później, 3 czerwca (środa) o godz. 10.30 w bazylice Franciszkanów od-

prawiona zostanie tradycyjna msza za miasto. Półtorej godziny później rozpocznie się

Podczas uroczystej sesji 3 czerwca wręczone zostaną medale wybite z okazji 25-lecia samorządu

uroczysta sesja Rady Miasta Krakowa, podczas której radnym wszystkich kadencji wręczone zostaną medale 25-lecia samorządu. Niektórzy z samorządowców zabiorą głos i opowiadać będą o ubiegłych 25 latach oraz o czasach wcześniejszych (Arkady Rzegocki, radny miasta Krakowa opowie o samorządzie w dziejach Krakowa do 1989 r., o Komitetach Obywatelskich opowie prof. Janusz Orkisz, Przewodniczący Krajowej Konferencji Komitetów Obywatelskich; Kazimierz Barczyk, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa I kadencji mówi będzie o budowie fundamentów samorządu Krakowa 1990–1994; Stanisław Handzlik, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa II i III kadencji opowie o czasie organicznego budowania 1994–2002, a Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa VI i VII kadencji mówi będzie o szybkich zmianach 2002–2015).

Grzebowisko potrzebne

Małgorzata Jantos, radna miasta Krakowa jechała do Ropczyc, aby tam na grzebowisku pochować psa. Pod petycją w sprawie budowy w Krakowie grzebowiska dla zwierząt podpisało się już ok. 5000 osób. Na sesji Rady Miasta Krakowa 13 maja radni w trybie jednego czytania podjęli uchwałę na temat ustalenia kierunków działania dla prezydenta w sprawie utworzenia „grzebowiska dla małych zwierząt domowych”.

Łukasz Nowakowski

Pod petycją podpisało się wielu aktorów m.in. Anna Dymna, Dorota Segda, Anna Radwan. Pismo popierające ideę powstania w Krakowie grzebowiska dla

zwierząt przesłał do radnej Małgorzaty Jantos Janusz Muniak, muzyk jazzowy. – Uważam, że jest to niezwykle ważne, aby powstało takie miejsce, gdzie moglibyśmy w zgodzie z naszym sumieniem, a także prawem pochować towarzyszy naszego życia – pisał Janusz Mu-

niak. Obecnie na spotkaniu z dziennikarzami prof. Dorota Imiełowska oraz prof. Anna Nehring podkreślały, jak ważna to dla Krakowa idea. – Pozwólmy mieszkańcom miasta w zgodzie z prawem oraz wymogami sanitarnymi pożegnać zwierzęta, które były ich przyjaciółmi przez wiele lat życia – mówiły.

– Dochodzi do tak kuriozalnych, a jednocześnie przykrych sytuacji, kiedy krakowska emerytka, która straciła kota, wiozła go w reklamówce pociągiem i autobusem, aby godnie pogrzebać go w Bytomiu – mówiła podczas konferencji prasowej dziennikarka Magda Hejda.

Petycję można również podpisać w internecie: http://www.petycjeonline.com/budowa_cmentarza_dla_zwierzat_na_terenie_krakowa.

Promujmy aktywność

O wieloaspektowości kultury w Krakowie, zapraszaniu twórców przez radnych, inicjatywie Theatrum Musicum z **Małgorzatą Jantos**, przewodniczącą Komisji Kultury i Ochrony Zabytków rozmawia Katarzyna Maleta-Madejska.

foto: archiwum prywatne

Małgorzata Jantos – absolwentka dwóch fakultetów; pracownik naukowy Uniwersytetu Jagiellońskiego. W przeszłości przez 23 lata prowadziła własną firmę. Za oryginalność działalności biznesowej i działalność charytatywną nagrodzona w 1994 r. Krakowskim Dukatem. Autorka wielu prac naukowych, organizatorka konferencji naukowych i samorządowych. Radna miasta IV, V, VI (wiceprzewodnicząca Rady Miasta Krakowa) i obecnej VII kadencji. W podsumowaniu VI kadencji otrzymała w rankingu Instytutu Aurea Libertas, Fundacji Obywatelskiej i Uniwersytetu Pedagogicznego oceniających pracę Rady Miasta drugie miejsce. Nagrodzona m.in. Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi; Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Pracuje w komisjach: Kultury i Ochrony Zabytków; Edukacji; Dialogu Obywatelskiego; Dyscyplinarnej

Jest Pani przewodniczącą Komisji Kultury. I można powiedzieć, że to właściwy człowiek na właściwym miejscu, gdyż słynie Pani z bardzo udanych inicjatyw kulturalnych w Krakowie. Proszę powiedzieć, jakie cele postawiła sobie Komisja w nowej kadencji Rady Miasta Krakowa.

Małgorzata Jantos: Program działań Komisji jest ogólnie dostępny. Można zobaczyć, co zostało zaproponowane. Chcę, aby Komisja skoncentrowała się na tych sprawach kultury, które nie są tak mocno eksponowane na co dzień w mediach czy w pracy urzędu. Przecież kultura Krakowa to nie jedynie olbrzymie, uznane i znane festiwale, znane każdemu krakowiakowi teatry, ale także bardzo, bardzo wiele rzeczy i wydarzeń, które dzieją się codziennie w naszym mieście. To aktywność małych, a niekiedy bardzo małych teatrów, prowadzo-

nych przez aktorów; teatrów, które znajdują się na trzecim piętrze kamienicy czy w suterynie. Są to miejsca, które odwiedzałam od dawna, więc wiem, że istnieją. Wcześniej nikt artystów tam tworzących nie zapraszał do urzędu, a ja uważam, że Urząd Miasta powinien zapraszać twórców do siebie. Zapewniam Państwa, że nie zawsze rozmowy z zaproszonymi przez nas gośćmi dotyczą tylko i wyłącznie oczekiwań wsparcia finansowego ze strony miasta. Wiele razy słyszeliśmy, że artyści są zaskoczeni tym, że ich zapraszamy, że radni interesują się działalnością, że pytają, w czym pomóc. Artysty są niezwykle cennym skarbem naszego miasta. Dobrze byłoby, aby nie porzucali Krakowa. Nie będziemy wiedzieli, jak może wyglądać ich współpraca z miastem, jeśli nie będziemy w stałym kontakcie. A Kraków, co wciąż podkreślam, to nie jedynie olbrzymie projekty,

ale także niewielkie festiwale w Nowej Hucie, to domy kultury i biblioteki. To nie tylko koncerty symfoniczne, ale jazz i hip-hop, to murale i wernisaże. To praca u podstaw. Wielorakość i wieloaspektowość propozycji kulturalnych to wielki dar, jaki otrzymujemy od krakowskich artystów. To między innymi także i małe granty, o które można się starać i które są dla mnie ważne. To wielka kultura miasta – ale w wydaniu niewielkim.

Co według Pani dzieje się w kulturze krakowskiej, co mogłoby być inspiracją dla innych miast? Czy mamy coś, czym imponujemy innym mieszkańcom Polski, a może i świata?

MJ: Mamy przede wszystkim genius loci Krakowa. Cały czas czujemy, że jest to miasto o wyjątkowej atmosferze, zresztą potwierdzenie odnajdujemy w milionach turystów, którzy do nas przyjeżdżają. Dla mnie ważne jest to, że Kraków jest miastem mojej ukochanej muzyki jazzowej, że na każdym rogu działa rewelacyjny, na bardzo wysokim poziomie klub jazzowy – i to jest ten fragment oferty dla świata. Mamy świetne galerie sztuki, mamy wspaniałe muzea. A co miasto mogłoby zaproponować innym? Przychodzi mi na myśl zjawisko, którego twórcy bardzo mi zaimponowali. W Krakowie powstała inicjatywa Theatrum Musicum – wspólny projekt krakowskich instytucji muzycznych, które stwierdziły, że współpraca może przynieść lepsze efekty niż rywalizacja, i zaczęły od tego, że podjęły wspólne działania marketingowe. Kilkaście instytucji zaczęło bardzo ciekawą współpracę. Same z siebie, bez wsparcia z zewnątrz. Przyglądam się, widzę, jak to ładnie się rozwija, i trzymam kciuki.

Jest Pani pomysłodawczynią i organizatorką wielu ważnych imprez kulturalnych. Między innymi Dni Tanga, które prezentowały muzykę Astora Piazzolli; Międzynarodowego Jazzowego Konkursu Skrzypcowego im. Zbigniewa Seiferta czy akcji ozdabiania ronda Mogińskiego. Wydarzenia te stały się pięknymi wizytówkami miasta. Czy w tym roku będą kolejne edycje tych projektów?

MJ: Jestem człowiekiem aktywnym i mam nadzieję, że twórczym. Obserwuję świat, chcę być z nim na bieżąco. Całe moje życie zawodowe poświęciłam pracy ze studentami, to oni poniekąd powodują, że nie mogę się zaniebdywać w obserwowaniu tego, co się wokół dzieje. Współpracuję z młodymi ludźmi, kontaktuję się z seniorami. Świat pędzi i trzeba za nim nadążyć. Pomysłów mam całe mnóstwo; zapraszam do ich realizacji wielu ludzi. Trzeba tylko poczekać na efekty. Przecież wciąż coś się dzieje.

G Ł O S D Z I E L N I C

Tym razem piszemy m.in. o poszerzonej strefie płatnego parkowania na Grzegórkach, oficerze pieszym, konkursie na nocne zdjęcia, rewitalizacji parku i niezbędnych chodnikach. Jak zwykle zapraszamy do lektury!

Większość Dzielnic

Większość rad dzielnic podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia programu pn. „Dzielnicowy program wspierania działalności miejskich placówek kultury”. Celem programu są działania zmierzające do upowszechniania szeroko rozumianej kultury (teatr, taniec, muzyka, plastyka, literatura, poezja, historia, historia sztuki, fotografia, kulturoznawstwo, etnografia oraz inne), aktywizacja różnych grup społecznych, szczególnie dzieci i młodzieży, ale także osób niepełnosprawnych i seniorów; skoordynowanie działań pomiędzy poszczególnymi jednostkami kultury oraz nawiązanie współpracy ze szkołami i placówkami kultury z terenu dzielnicy; edukacja dzieci i młodzieży – poszerzanie wiedzy o rodzinnym mieście Krakowie, jego historii i tradycjach, o Małopolsce, o Polsce, o historii kraju; poznawanie historii i tradycji innych narodów, w tym wymiana kulturalna, zachowanie potencjału dziedzictwa kulturowego i historycznego, tradycji kulturowych nawiązujących do historii miasta.

Dzielnica II Grzegórzki

Strefa poszerzona

Od 1 czerwca, zgodnie z uchwałą Rady Miasta Krakowa, zostanie rozszerzona strefa płatnego parkowania na os. Oficerskim. 7 maja odbyło się spotkanie konsultacyjno-informacyjne dla mieszkańców w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 11 przy ul. Wilka Wyrwińskiego 1. Wszelkie uwagi i wnioski można składać do biura Rady Dzielnic.

Dzielnica III Prądnik Czerwony

Czas na oficera pieszego?

Rada Dzielnic III podjęła uchwałę w sprawie powołania urzędnika odpowiedzialnego za ruch pieszego, tzw. oficera pieszego. Zgodnie z uchwałą wnioskuję się do Prezydenta Miasta Krakowa o powołanie urzędnika odpowiedzialnego za ruch pieszego, którego zadaniem będzie aktywne uczestnictwo w projektowaniu i nadzorowaniu inwestycji, aby zapewnić pieszym wygodę i bezpieczeństwo na chodnikach. Szczególnie ważna ma być jego współpraca z oficerem rowerowym.

Dzielnica IV Prądnik Biały

Rób zdjęcia nocą!

Tegoroczna edycja konkursu fotograficznego dla mieszkańców Dzielnic IV odbywa się pod hasłem „Dzielnica nocą”. Każdy uczestnik może zgłosić do trzech prac fotograficznych, które wraz ze skanem lub zdjęciem wypełnionego i podpisanego formularza zgłoszenia należy wysłać na adres e-mail: konkurs-foto-dz4@wp.pl. Podczas oceny prac jury weźmie pod uwagę: zgodność pracy z hasłem konkursu, oryginalne ujęcie tematu, walory artystyczne i poprawność techniczną. Zwycięzcy konkursu otrzymają nagrody rzeczowe, a wyróżnione prace zostaną opublikowane w „Gazecie Lokalnej”. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród odbędzie się 31 maja.

Dzielnica V Krowodrza

Park Krakowski do rewitalizacji

Rada Dzielnic V podjęła uchwałę w sprawie rewitalizacji parku Krakowskiego. Radni zawnieśli do Zarządu Zieleni Miejskiej o niezwłoczne przystąpienie do rewitalizacji parku Krakowskiego na podstawie projektu wykonanego w 2004 r. na wniosek Rady Dzielnic V Krowodrza.

Dzielnica VII Zwierzyniec

Niezbędne chodniki

Radni podjęli uchwałę w sprawie utworzenia miejskiego programu budowy chodników. W uchwale wnioskują do Prezydenta Miasta Krakowa i Rady Miasta Krakowa o utworzenie miejskiego programu budowy chodników w miejscach, gdzie obecnie ruch pieszych odbywa się poboczem lub skrajem jezdni. Dotyczy to szczególnie ulic o dużym nasileniu ruchu pojazdów.

Dzielnica VIII Dębniaki

Zbiórka farb

Rada Dzielnic VIII Dębniaki organizuje zbiórkę farb pozostałych po remontach. Farby będą wykorzystane podczas akcji zamalowywania wulgarnych napisów i rysunków na elewacjach budynków. Pojemniki z farbami można dostarczać do siedziby Rady przy ul. Praskiej 52 w godzinach pracy biura. Rada dzielnic prosi, by o zamiarze dostarczenia farb poinformować ją telefonicznie (tel. 12 267-03-03).

Dzielnica IX Łagiewniki-Borek Fałęcki

Bezpieczna dzielnica

Wedle raportu o bezpieczeństwie w Krakowie, zgodnie z uzyskanymi od Urzędu Miasta Krakowa danymi, w ubiegłym roku, na obszarze Dzielnic IX miało miejsce zaledwie 49 przestępstw. To jedna z najbezpieczniejszych dzielnic. Mniej przestępstw popełniono tylko w Swoszowicach.

Dzielnica X Swoszowice

Przyspieszyć remont

Radni chcą przyspieszyć remont ul. Żelazowskiego. W związku z tym podjęli stosowną uchwałę, w której wnioskują do Prezydenta Miasta Krakowa o położenie nowej nawierzchni na tej ulicy.

Dzielnica XVII Wzgórze Krzesławickie

Zagrali o Hutę

Klub „Jędrus” Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta zorganizował niekonwencjonalną formę aktywności, dzięki której zabawa przeniosła się w przestrzeń miejską, uczestnicy rozwinęli swoją wyobraźnię, otworzyli się na różnorodność, wzbogacili swoją wiedzę, rozwiązywali zagadki logiczne związane z otaczającą ich przestrzenią i dziełami literackimi. Gra w przestrzeni miejskiej, o tematyce literackiej i nowohuckiej zorganizowana z przymrużeniem oka stanowiła uzupełnienie festiwalu „Ścieżkami Pisarzy. Aneks: Nowa Huta”.

Dialog międzymiastowy

Lubię rozmawiać z ludźmi, którzy są dumni ze swoich miast, bo choć często bywam dumna z rozwijającego się Krakowa, uważam, że jeszcze wiele pracy i innowacji przed nami. Dlatego trzeba nieustająco słuchać, uczyć się i nie odpuszczać.

Anna Szybist*

Połączenie prostoty i technologii wciąż zadziwia. Z przyjemnością obserwuję pojawiające się na przystankach komunikacji miejskiej żółte skrzyneczki, które po naciśnięciu przycisku czytają rozkład jazdy na najbliższe minuty. Rozwiązanie teoretycznie nieskomplikowane i szalenie pomocne dla osób niewidomych i niedowidzących. Kolega z Warszawy zapytał mnie ostatnio, gdzie można zadzwonić w Krakowie, kiedy chce się załatwić sprawę związaną z organizacją życia w mieście. Bo właśnie wczoraj miał taką sprawę.

Wcielam się na chwilę w rolę kogoś, kto niekoniecznie wie, jakie kompetencje ma ZIKIT i inne miejskie jednostki, kto nie wie, gdzie należy zgłosić konkretny miejski problem, który go dotyczy. Wpisuję w wyszukiwarce „numer informacyjny Kraków” oraz „infolinia Kraków”. Znajduję szereg numerów: Komenda Straży Miejskiej, Biuro Numerów TP, tel. 19491 – informacja o wydarzeniach w mieście, dyżurujących aptekach i szpitalach, kursach walut, adresach punktów usługowych, imprezach kulturalnych i sportowych; Urząd Ochrony Państwa; Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt, MPO i kilkanaście innych.

Skazani na szukanie

Z nadzieją klikam w aplikację telefoniczną „my krk”. Znajduję zakładkę „Informacje Praktyczne/Telefony Alarmowe” i ponownie widzę rząd przydatnych numerów: pogotowie ratunkowe, energetyczne, ciepłownicze, wodno-kanalizacyjne, całodobowa informacja medyczna, są nawet „telefony bezpieczeństwa dla cudzoziemców – tylko w sezonie letnim” (dlaczego?).

Zadaję sobie zatem pytanie, skąd mieszkańcy i turyści mają wiedzieć, za który dokładnie rodzaj spraw odpowiada który urząd i numer? Dlaczego jesteśmy skazani na szukanie, domyślanie się i błędzenie między instytucjami, w dodatku czynnymi w różnych godzinach?

Pozornie najprostsze rozwiązania wymagają wiele pracy. Gigantyczną pracę wykonały władze Warszawy, przygotowując dla mieszkańców „Miejskie Centrum Kontakt” z jednym numerem 19 115 dla „tysiąca spraw”. Urzędnicy nie wpadli na ten pomysł sami, skorzystali z systemu, który doskonale sprawdził się wcześniej w Berlinie, Londynie i Nowym Jorku.

Kontakt z mieszkańcami

„Warszawa 19 115 ma na celu usprawnienie komunikacji pomiędzy mieszkańcami a warszawskim samorządem. Jest to wspólne dla Urzędu Miasta, urzędów dzielnic i miejskich jednostek centrum kontaktu z mieszkańcami stolicy” – informuje Urząd Miasta Warszawy na stronie internetowej.

Centrum działa przez całą dobę, siedem dni w tygodniu. Kiedy w listopadzie 2014 r. obchodziło pierwsze urodziny, liczba przyjętych spraw wynosiła 300 tys.!

– W jakich sprawach można zadzwonić do centrum? – pytam przyjaciół z Warszawy.

– W każdej miejskiej – odpowiadają.

Anna Szybist

- Kiedy widzę złamaną ławkę w parku?
- Tak.
- A kiedy widzę chore zwierzę?
- Też! I kiedy nie wiesz, gdzie wyrzucić dany rodzaj śmieci, i kiedy chcesz zapytać o rozkład jazdy.
- Dzwonię pod podany warszawski numer, automat wymienia zakres spraw:
  - interwencja lub awaria, wybierz 1
  - informacja, wybierz 2
  - odpady komunalne, wybierz 3
  - portal głosowy komunikacji miejskiej, wybierz 4
  - miejski rzecznik konsumentów, wybierz 5
  - fax, wybierz 6

System działa

Pytam warszawiaków, czy korzystają z numeru miejskiego. – Oczywiście! Najdziwniejsze pytanie, jakie zadałem – opowiadał jeden z nich – to informacja na temat legalnego wzniesienia toastu pod kolumną Zygmunta bezalkoholowym, musującym napojem przez mniej więcej 150 osób. Nie wiedziałem, czy należy zgłosić zgromadzenie publiczne. Dyżurujący nie tylko udzielił mi fachowej informacji, ale z własnej inicjatywy sprawdził, czy w tym czasie w omawianym miejscu nie odbywa się demonstracja lub targi – dodał. – Pozbytełem się z okolic domu wszystkich niczyich wra-ków samochodów, a było ich kilka – mówił z entuzjazmem drugi.

Zatem system działa. Na stronie Miejskiego Centrum Kontakt znajduje się również zakładka „Portal samoobsługowy www”, a w nim mapa i przyjazne ikonki: „Kliknij w obrazek, a następnie wskaż na mapie miejsce zdarzenia lub wpisz adres w polach »Ulica« i »Numer budynku«. Do wyboru opcje: uszkodzenie, dewastacja, drogi, komunikacja, wodno-kanalizacyjne, lokalowe, zieleń, zwierzęta”.

Jeśli osoba, dokonująca zgłoszenia chce być informowana o przebiegu interwencji, może zostawić swoje dane. Można też dołączać zdjęcia z miejsca zgłaszanego problemu.

Zapewne nie wszystkie sprawy da się załatwić przez Centrum Kontakt, zapewne niektóre wymagają dodatkowych działań, ale mieszkańcy mogą mieć pewność, że dzwoniąc z konkretnym problemem, natychmiast zostaną przekierowani do zajmującej się nim instytucji. Na forach internetowych można znaleźć wiele opisów załatwionych spraw. Załatane dziury w drodze, zamalowane nielegalne graffiti, usunięte śmieci wielkogabarytowe – to tylko kilka przykładów skutecznych interwencji za pomocą 19 115.

Dialog społeczny przynosi korzyści, także w kontaktach między miastami, które szukają i znalazły dobre, uniwersalne rozwiązania. Namawiam krakowian na debatę i konsultacje pomysłu stworzenia miejskiego numeru telefonu.

Jeden numer do zapamiętania i możliwość skutecznego działania dla mieszkańców przez całą dobę – warto!

*radna miasta Krakowa

Zbrodnia przy ulicy Szlak

Kamienica numer 27 przy ul. Szlak na początku ubiegłego stulecia nie odznaczała się niczym szczególnym. Dwupiętrowy budynek, o którym „Ilustrowany Kuryer Codzienny” pisał, że jest „starszego typu, bez nowoczesnego komfortu i bez tej sympatycznej schludności, do której w ostatnich czasach przywykliśmy”, zamieszkiwali ludzie raczej niezamożni.

W tej kamienicy 16 maja 1911 r. popełniono morderstwo

Michał Kozioł

Większości były to rodziny drobnych urzędników oraz robotników, żyjące spokojnym, uregulowanym trybem. Trochę kłopotów sprawiał tylko syn państwa Tokarzów, ludzi prostych, ale zacnych, mieszkających na drugim piętrze. Tokarz senior był wykwalifikowanym robotnikiem i pracował u Zieleniewskiego. Liczący 19 lat Tokarz junior nie chciał się ani uczyć, ani pracować. Młodzieniec ten wpadł w złe towarzystwo, zaczął pić, wracał nad ranem do domu, awanturował się z rodzicami. Wiosną 1911 r. „powinęła mu się noga” i jeden miesiąc spędził w więzieniu skazany za kradzież. Wśród lokatorów wyróżniała się jeszcze jedna postać. Była to licząca 65 lat wdowa pani Wincencja z Łojewskich Siennicka. Mąż jej, urzędnik skarbowy, zmarł przed trzema laty. Pozostała po nim renta w wysokości 180 koron miesięcznie. Nie było to jedyne źródło jej utrzymania. Była bowiem pani Win-

cencja nie byle kim, bo autentyczną kamieniczniczką. Należała do niej kamienica i to położona w dobrym, prestiżowym miejscu, czyli przy ul. Sławkowskiej, a więc dająca niezły dochód.

Jeżeli wierzyć krakowskiej prasie, nie była pani Siennicka najbardziej miłą spośród – niecieszących się raczej sympatią społeczeństwa – kamieniczników. Jak nie bez pewnej złośliwości pisał „Ilustrowany Kuryer Codzienny”, nieboszczka „stała wobec swoich lokatorów na ustawowym stanowisku gospodarza krakowskiego. Więc z akuratnością i skrupulatnością ściągająca czynsze, była nawet w tym kierunku twardą, naprawki w mieszkaniach lokatorów uskuteczniała niechętnie, jednym słowem, wyłącznie i jedynie dbała o swój interes”. Skąpstwo, a także i spryt denatki było bardzo wielkie. Stróżce, zacej niewieście Zofii Michalikowej, nie tylko nic nie płaciła za stróżowanie, ale jeszcze pobierała od niej 32 korony miesięcznie czynszu za mieszkanie w stróżówce. Dodatkowo kazała sobie płacić osiem

koron za „używalność piwnicy”, gdy stwierdziła, że Michalikowa wstawiła do piwnicznego korytarza swoją beczkę z kapustą. Nie mieszkała pani Siennicka we własnej kamienicy, gdyż korzystniej było wynająć mieszkania lokatorom, a samemu mieszkać poza centrum miasta, gdzie czynsze były znacznie niższe. Wśród sąsiadów z ul. Szlak nie cieszyła się nieboszczka sympatią. Uważano ją za osobę wyjątkowo skąpą. Do ugruntowania tej opinii niewątpliwie przyczyniła się także właścicielka jatki przy ul. Długiej pani Swobodowa, która opowiadała, że Siennicka, choć bogata kamieniczniczka, kupuje u niej zawsze tylko pół funta siekanego, czyli najtańszego mięsa, a jak tej taniochy akuratnie zabraknie, to wychodzi ze sklepu, nic nie kupiwszy.

Co się wydarzyło?

Żyła więc pani Siennicka w swoim dwupokojowym mieszkaniu na parterze praktycznie bez żadnych kontaktów z sąsiadami. Nikt się nią specjalnie nie interesował. Na to, że mogło się wydarzyć coś niezwykłego, jako pierwsza zwróciła uwagę córka stróżki, uczennica szkoły wydziałowej. We czwartek 18 maja 1911 r., wracając po południu do domu, spostrzegawcza dziewczynka zauważyła, że wychodzące na podwórze okno z kuchni pani Siennickiej jest całkowicie zasłonięte. Było to wbrew zwyczajom tej lokatorki, która nigdy w dzień nie zasłaniała kuchennego okna, zawsze było ono tylko do połowy przesłonięte firanką. Szybko okazało się, że drzwi do mieszkania są zamknięte, a w środku panuje absolutna cisza. Właściciel kamienicy, pan Guzikowski, obawiając się najgorszego, szybko zawiadomił mieszkającą w Tarnowie córkę pani Siennickiej oraz wezwał policję. W Dyrekcji na ul. Zaczysze wezwanie to potraktowano bardzo poważnie. Na miejscu zjawili się najpierw oficyał Henryk Engelmann z kilkoma funkcjonariuszami, a później przybył sam dyrektor, radca rządu dr Michał Flattau, komisarz dr Rudolf Krupiński oraz najsylniejszy krakowski policjant, czyli inspektor Bronisław Karcz. Wezwany ślusarz otworzył drzwi do mieszkania i policjanci weszli do środka. Jak pisał później „Ilustrowany Kuryer Codzienny”, „oczom obecnych przedstawił się widok ścinający krew w żyłach. Na podłodze w kuchni leżały zwłoki staruszki. Zwał poduszek i garderoby zakrywał ciało, twarzą zwrócone do podłogi. Obok widniała kałuża krwi, którą powalane było także łóżko stojące przy ścianie. Spod stosu poduszek i sukien widać było głowę staruszki pokrytą wielkimi ranami. Rozmiar ich i głębokość kazały przypuszczać, że zadane były ostrzem siekiery. Zwłoki staruszki ubrane były w zwykły jej strój codzienny”.

Na drzwiach wejściowych wisiła kartka. Z jednej strony napisano na niej słowa „Wyje-

chałam na kilka dni”, na odwrocie było zaś zdanie „Zabiłam z złości osobistej”.

Zdaniem biegłych Siennicką zamordowano jeszcze we wtorek, czyli 16 maja, po godzinie 21.00, kiedy wracając z miasta, spotkała się w sieni kamienicy z sąsiadką, panią Ilnicką, żoną policjanta. Bramę kamienicy zamknięto jak każdego dnia o godzinie dziesiątej wieczorem. Mordercy albo spędzili całą noc w mieszkaniu denatki, albo uciekli przez znajdujący się w sąsiedztwie ogród. Co było raczej mało prawdopodobne, gdyż właściciel ogrodu spuszczał na noc z łańcucha dużego, złośliwego psa, który z pewnością podniósłby alarm.

Kandydaci na sprawcę

Zgodnie ze starym policyjnym zwyczajem natychmiast aresztowano „kandydata na sprawcę”. Był nim, jak łatwo się domyślić młody człowiek, który niedawno po miesięcznym pobycie opuścił mury więzienia św. Michała, czyli mieszkający z rodzicami na drugim piętrze Władysław Tokarz. Wkrótce aresztowano jeszcze dwie osoby, czyli dozorczynię Franciszkę Kuzarową oraz jej szwagra, robotnika nazwiskiem Dębowski. Dozorczynię obciążało to, że stróżówka sąsiedowała z mieszkaniem denatki. Tak więc przez

stosunkowo cienką ścianę powinna ona usłyszeć krzyk mordowanej. Nie pomogły tłumaczenia Kuzarowej, że w tym czasie zajęta była praniem bielizny. Aresztowano zresztą także jej męża Marcina, cywilnego pracownika w wojskowym laboratorium pirotechnicznym, który pomagał żonie w pełnieniu obowiązków dozorczyń. Ten przedstawił niepodważalne alibi, więc musiano szybko wypuścić. Nieskuteczne okazały się też nowoczesne metody. Badanie daktyloskopowe, przeprowadzone w Krakowie i Wiedniu, nie przyniosły zdecydowanego rozstrzygnięcia.

Uwaga prowadzących śledztwo, a przede wszystkim opinii publicznej, koncentrowała się także na kwestii korzyści, jakie mogli odnieść mordercy z popełnionej przez siebie zbrodni. Wszystko wskazywało na to, że ich łupem padło najwyżej 80 koron. Połowę tej kwoty stanowił miesięczny czynsz, jaki w dniu morderstwa zapłacił Siennickiej fotograf wynajmujący lokal w kamienicy przy ul. Sławkowskiej. Reszta to pieniądze, jakie zawsze nosiła przy sobie denatka. Tymczasem w mieszkaniu zamordowanej były prawdziwe skarby. Prowadzący śledztwo znaleźli pod paką na węgiel „plik rozmaitych papierów wartościowych, owiniętych w cera-

tę. Były tam trzy 200-koronowe listy zastawne galicyjskiego Banku krajowego, trzy 400-funtowe losy tureckie, trzynaście 200-koronowych obligacji węgierskiej kolei południowej, kilka 200-rublowych akcji rosyjskiej kolei północnej, kilka sztuk 3-proc. listów premiovych pożyczki austriackiej, losy Czerwonego krzyża, austriackiego, węgierskiego i włoskiego, 51 sztuk 10-frankowych serbskich losów tytoniowych, pożyczki rumuńskiej, kilka losów węgierskich „Bazylika” i. t. d.”. Cała ta mozaika mogła, zdaniem gazetowych ekspertów, być warta ok. 14 tys. koron.

Prasa co pewien czas donosiła o aresztowaniu i zwalnianiu kolejnych podejrzanych. Sprawa wyraźnie przerastała skądinąd bardzo sprawną krakowską policję.

Prawie miesiąc po popełnieniu zbrodni „Iłkac” z wyraźną satysfakcją donosił: „oboje uwięzieni Kuzarowa i Oborski (aresztowany w międzyczasie czeladnik stolarski) do winy się absolutnie nie przyznają” oraz pozostawiał sędziemu śledczemu dr. Neusserowi rozstrzygnięcie kwestii, czy na podstawie tak wątpliwych poszlak będzie można wytoczyć obwinionym proces o morderstwo.

Kalendarium krakowskie

28 maja

1971 – umiera Bronisław Schönborn, rysownik, grafik, znawca i dokumentalista zabytków Krakowa.

29 maja

1911 – mieszkanka Dębnik Wiktoria D. przy użyciu brzytwy rani swojego męża „dość głęboko w okolice brzucha”. Wojownicza niewiasta trafia „pod Telegraf”, mąż do szpitala św. Łazarza.

30 maja

1912 – w teatrze miejskim publiczność i aktorki żegnają odchodzącego na emeryturę Leona Stępowskiego, seniora krakowskiej sceny.

31 maja

1917 – hrabia Jerzy Mycielski, historyk sztuki, profesor UJ zostaje powołany do austriackiej Izby Panów.

1 czerwca

1965 – profesor Tadeusz Seweryn odchodzi z funkcji dyrektora Muzeum Etnograficznego.

2 czerwca

1891 – położono kamień węgielny pod nowy teatr miejski, dziś nazwany teatrem imienia Juliusza Słowackiego.

3 czerwca

1912 – „Ilustrowany Kuryer Codzienny” donosi, że krakowska straż pożarna otrzyma w najbliższym czasie dwa automobile.

4 czerwca

1842 – z inicjatywy Floriana Straszewskiego otwarto dla zwiedzających Smoczą Jamę, która od dwunastu lat była zasypana.

5 czerwca

1979 – umiera Edyta Sicińska, primo voto Gałuszkowa, malarka i tłumaczka. Przełożyła na język polski wiele wybitnych niemieckich powieści, były wśród nich m.in. „Józef i jego bracia” Manna oraz „Młyn Lewina” Bobrowskiego.

6 czerwca

1908 – Teatr Miejski wystawia misterium „Krakus, książę niezłomny” Cypriana Kami-

la Norwida. Spektakl, wyreżyserowany przez Józefa Sosnowskiego cieszy się ogromnym powodzeniem. W sezonie teatralnym odbędzie się 25 przedstawień, co jak na krakowskie stosunki jest wyjątkowe.

7 czerwca

1860 – „Czas” donosi: „Od parę (!) dni bawi w mieście naszym hr. Aleksander Fredro, w przejeździe do Karlsbadu”.

8 czerwca

1892 – rosyjska ochrona informuje krakowską policję o niecnym sprawkach Józefa Tyburcego Hendigera, postaci bardzo podejrzanej, prawdopodobnie prowokatora. Jest to jednak „musztarda po obiedzie”, gdyż Hendiger już od tygodnia siedzi u św. Michała, czyli w krakowskim więzieniu.

10 czerwca

1886 – umiera Anna Libera, krakowska poetka znana pod pseudonimem Krakowianka.

XIII Krakowski Festiwal Recyklingu (Błonia, 29–30 maja 2015 r.)

Miasto Kraków już po raz trzynasty organizuje Krakowski Festiwal Recyklingu – cykl przedsięwzięć promujących zbiórkę surowców wtórnych oraz możliwości ich wykorzystania. Formuła Festiwalu sprawia, że poważna tematyka może być również źródłem dobrej, bezpiecznej zabawy i atrakcyjnych doznań. Zagadnienia dotyczące odpadów osadzamy w trakcie festiwalu w kontekście, który ułatwia rozmowę o nich, upraszcza i uatrakcyjnia komunikat. Nie brakuje więc konkursów gier. Tradycyjnie podczas Festiwalu odbywać się będzie zbiórka surowców, za które będzie można otrzymać

sadzonki drzew i kwiatów oraz upominki. Zapraszamy na krakowskie Błonia w dniach 29–30 maja, w godz. 11.00–18.00 – będzie okazja do oddania makulatury, butelek PET, szkła, puszek, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz baterii. Można też przynieść nakrętki, które będzie zbierać Fundacja Nauka i Kultura. Na uczestników Festiwalu czekać będzie wiele atrakcji, w tym gry i zabawy dla dzieci, gra miejska „Gram w zielone miasto” oraz spektakl o tematyce ekologicznej „Mapa marzeń”. Regulamin zbiórki znajduje się na stronach: www.ekocentrum.krakow.pl.

Stypendium Twórcze Miasta Krakowa

6 maja weszła w życie nowa uchwała Rady Miasta Krakowa w sprawie ustanowienia Stypendium Twórczego Miasta Krakowa. Dokument wprowadza zmiany w dotychczasowych zasadach przyznawania stypendiów. W tym roku do podziału jest 112 tys. zł. Wysokość jednorazowej wypłaty to aż 8 tys. zł.

Wnioski o przyznanie stypendium można składać w ośmiu dziedzinach: muzyka, sztuki sceniczne, sztuki wizualne, film, literatura, zarządzanie kulturą oraz organizacja i produkcja przedsięwzięć kulturalnych i artystycznych, intermedia, projekty interdyscyplinarne i z wykorzystaniem nowych technologii oraz opieka nad zabytkami. Kategorie są nowe i dostosowane do wyzwań i technologii XXI w. Stypendium będzie można przeznaczyć na

realizację projektu artystycznego, który należy dokładnie opisać oraz zaznaczyć ramy czasowe jego realizacji, lub na podjęcie dodatkowej edukacji artystycznej. Nowością jest także konieczność przedstawienia sprawozdania z realizacji projektu.

O stypendium mogą ubiegać się artyści w wieku do 30. roku życia, natomiast w dwóch dziedzinach: architektura i film kandydaci mogą ubiegać się o stypendium do 35. roku życia. Stypendium może też być przeznaczone na wspólną realizację projektu artystycznego przez więcej niż jedną osobę.

Wnioski o przyznanie można już składać, a szczegółowe informacje można znaleźć na stronie: www.bip.krakow.pl.

Dołącz na warsztaty – zaprojektuj Superścieżkę

Tłok, hałas i natężenie ruchu sprawiają, że ogromna przestrzeń między rondami Mogiłskim i Grzegórzeckim nie zachęca do pozostania w niej na dłużej. Superścieżka ma to zmienić. Inicjatywa powstała przy wspólnych działaniach władz miasta, architektów i urbanistów, organizacji pozarządowych, prywatnych inwestorów, a przede wszystkim: mieszkańców Krakowa. Zapraszamy wszystkich do udziału w otwartych warsztatach tworzących nową przestrzeń w tym ważnym dla Krakowa miejscu. Przed nami następujące spotkania warsztatowe:

30.05.2015 (sobota), godz. 10.00–13.00

teren Krakowskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego. im. Szarych Sze-

regów przy pl. Powstania Warszawskiego 6 – plenerowy warsztat projektowy – weryfikacja pomysłów w terenie – piknik rodzinny na trawie (zależnie od warunków pogodowych).

13.06.2015 (sobota), godz. 10.00–13.00

Małopolski Ogród Sztuki – klubokawiarnia Pauza in Garden, ul. Rajska 12 (wejście od ul. Szujskiego – podsumowanie warsztatów oraz prezentacje pomysłów. Wykład architektów krajobrazu z pracowni ST raum a. z Berlina wraz z komentarzem do prezentowanych prac. Za koordynację oraz przygotowanie warsztatów odpowiada Fundacja Aktywnych Obywateli im. Józefa Dietla.

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w czerwcu 2015 r.

Treść ogłoszeń o przetargach wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (Finanse i Mienie/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości). Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości prze-

znaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29 nr tel. 12 616-98-08, 12 616-98-09, w godzinach pracy urzędu. Aktualna oferta nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży:

Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia w ha	Obręb	Cena wywoławcza	Kwota Wadium Płatne do dnia 17.06.2015 r.	Data i godzina przetargu
ul. Powstańców mpzp „Prądnik Czerwony – Północ” zabudowa usługowa U.2	9/26, 9/28, 9/30, 47/2, 48/1, 49/2, 50/1	0,1077	22	1 019 500,00 brutto + służebność 6 999,93 brutto	51 000,00	23.06.2015 godz. 9.00
al. Krasińskiego 22 lokal mieszkalny o pow. 208,28 m kw., II p.	udz. 227/1000 części 196/1	0,0299	14 K	1 011 000,00	51 000,00	23.06.2015 godz. 10.00
ul. Podskale 4 (9 lokali mieszkalnych 1 użytkowy, w tym 2 lok. mieszkalne wyodrębnione i sprzedane, pozostałe GMK) pow. użytkowa całego budynku 316,30 m kw.	udz. 798/1000 cz 351	0,0371	12 P	871 100,00	44 000,00	23.06.2015 godz. 11.00

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa
zaprasza

VI

Krakowskie Miniatury Teatralne

**2-21
lipca
2015**

**Scena PWST
ul. Straszewskiego 22
Kraków**

Patronat honorowy:
**Duszpasterz Artystów
Ksiądz Infułat Jerzy Bryła**

Organizator: **Śródmiejski Ośrodek Kultury w Krakowie**
Po spektaklu na spotkanie z Artystami zaprasza redaktor **Wacław Krupiński**
Pomysł i realizacja Festiwalu: **Monika Lato i Łukasz Lech**

Bilety do nabycia: **ŚOK, ul. Mikołajska 2, tel. 12 422-19-55, w. 15 i 24; rezerwacja: bilety.sok@poczta.fm**
Info Kraków, ul. św. Jana 2, tel. 12 421-77-87; Filmotechnika Pasaż Bielaka, Rynek Główny 9, tel. 12 421-23-43

2 lipca, godz.19:00 KONIE NAROWISTE

spektakl muzyczny
wystąpią: **Artur ŻMIJEWSKI, Artur BARCIŚ,
Mirosław BAKA, Arkadiusz BRYKALSKI,
Mirosław CZYŻYKIEWICZ, Mariusz KILIAN**
oraz **Beata LERACH, Anna OZNER, Magdalena PIOTROWSKA,
Margita ŚLIZOWSKA, zespół KAMELEON SEPTET**
80 PLN

7 lipca, godz.19:00 BIAŁA LOKOMOTYWA

spektakl muzyczny
wystąpią: **Mirosław CZYŻYKIEWICZ,
Jan JANGA TOMASZEWSKI, Wojciech BRZEZIŃSKI
Andrzej PERKMAN – fortepian**
60 PLN

9 lipca, godz.19:00 PSIUNIO

spektakl Teatru Kamienica w Warszawie
wystąpią: **Hanna ŚLESZYŃSKA, Piotr POLK, Tomasz SAPRYK**
70 PLN

14 lipca, godz.19:00 PORWANIE SABINEK

spektakl muzyczny Teatru Kamienica w Warszawie
wystąpią: **Dorota KAMIŃSKA, Ewa LORSKA, Michalina SOSNA,
Olga SARZYŃSKA, Wojciech DURYASZ, Piotr SKARGA,
Emilian KAMIŃSKI, Adam FIDUSIEWICZ, Michał ROLNICKI**
70 PLN

16 lipca, godz.19:00 W OBRONIE JASKINIOWCA

spektakl specjalny Teatru Kamienica w Warszawie z okazji
40. lecia pracy artystycznej Emiliana Kamińskiego
wystąpi: **Emilian KAMIŃSKI**
60 PLN

21 lipca, godz.19:00 ÉDITH I MARLENE

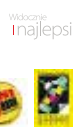
spektakl muzyczny Mazowieckiego Teatru Muzycznego w Warszawie
dedykowany w 100. urodziny Édith Piaf
wystąpią: **Halina MLYNKOVÁ, Anna SROKA-HRYŃ, Ewa TELEGA,
Lesław ŻUREK, Arkadiusz BRYKALSKI, Julian MERE**
zespół instrumentalny pod kier. **Czesława Majewskiego i Janusza Tylmana**
80 PLN

ORGANIZATOR

PARTNERZY

PATRONI MEDIALNI

Sinfonietta Festival

23-28 czerwca 2015 | Kraków

STORIONI TRIO (HOLANDIA)

ERNST KOVACIC (AUSTRIA)

LEOPOLDINUM

CHRISTIAN DANOWICZ

KWARTET DAFO

CORDES CLASSIQUES

JUREK DYBAŁ

SINFONIETTA CRACOVIA

Więcej na: www.sinfonietta.pl

Bilety: Ticketpro.pl, [InfoKraków](http://InfoKrakow.com), [Groupon](http://Groupon.com)

Organizator:

Mecenas:

Współorganizatorzy:

Partnerzy medialni:

